



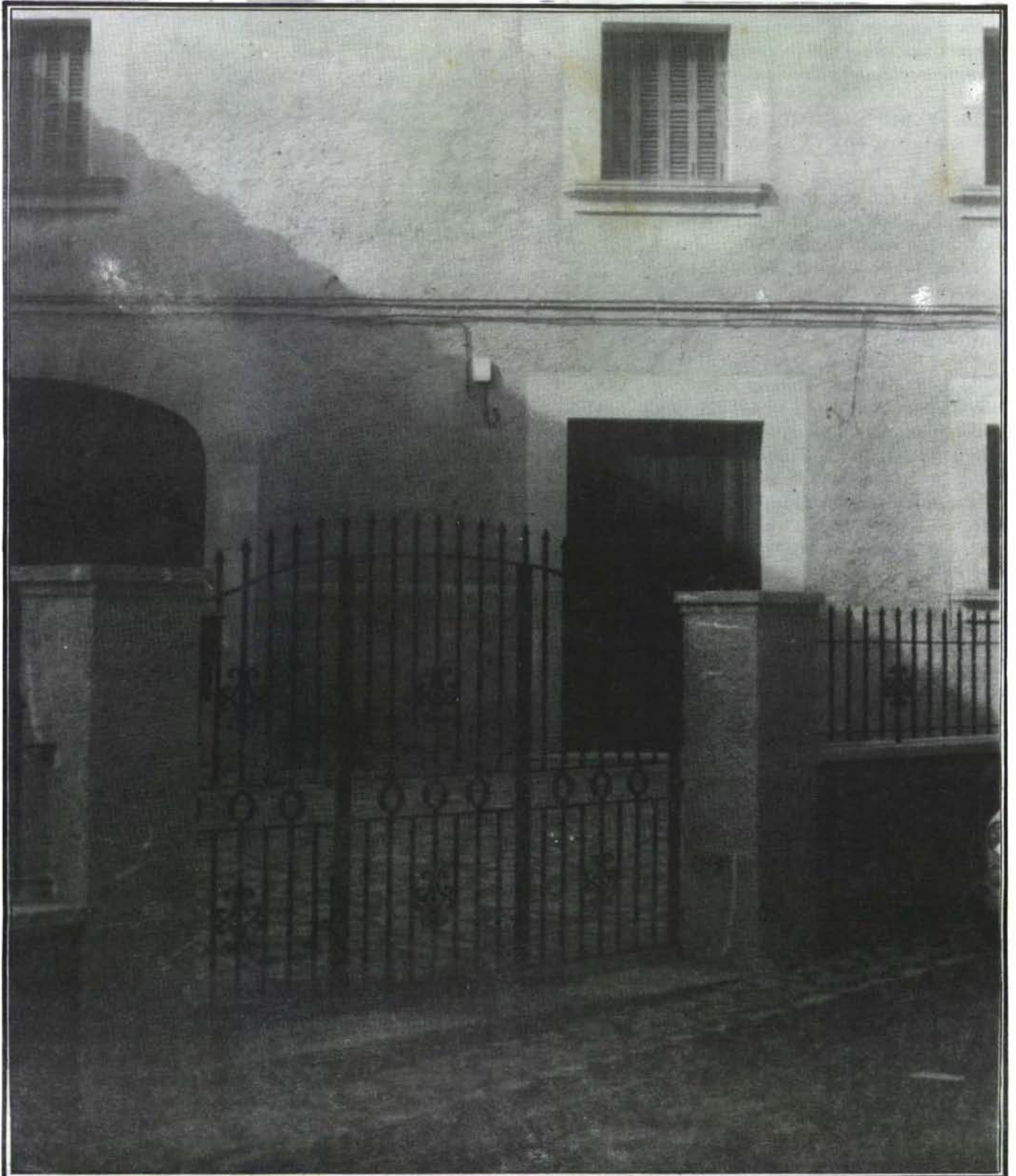
BONIA PAU

PREMSA
CORTINA

Núm. 444 Any XXXVIII

MONTUÏRI

FEBRER 1990



A la darrerria del segle XVII

Franciscans al Puig de Sant Miquel

L'any 1695 l'orde franciscana demana al Consell municipal de Montuïri que li permetés instal·lar-se al Puig de Sant Miquel, propietat del poble. Les negociacions que es dugueren a terme no fructificaren en cap acord ja que les contraprestacions per part dels religiosos no satisfieren al batle ni als consellers (1).

“Die XXIII mensis Maii Anno a Nativitate Domini MDCLXXXV.

Congregats i ajuntats en la sala i escrivania de la present vila de Montuïri, lloc acostumat per tenir i celebrar consell, lo honor Arnau Vanrell, batle reial lo present any en Montuïri, Pere Nicolau de Miquel, Pere Verd i Miquel Ribes, magnífics jurats lo any corrent juntament mitjançant citacions Bartomeu Company, Rafel Miralles, Joan Mesquida de Son Massanet, Llorenç Ribes “Boivàs”, Pere Nicolau de Miquel (2), Gabriel Antic, Antoni Socias de Miquel, Sebastià Verger, Gabriel Ribes, consellers de lo present any de dita vila i també mateix los honors Arnau Vanrell, Bartomeu Manera de la Costa, Rafel Miralles de Tagamanent, Miquel Manera de la Segonya, los magnífics senyors Joan Baptista Manera, Antoni Miralles “Xina”, Miquel Socias de Tagamanent “Major” (3), Joan Mesquida de Son Massanet, Antoni Miralles “Masroig”, Bartomeu Gallard cirugià, Rafel Miralles de Miquel, Guillem Ribes de Mateu, Pere Gomila “menor”, Miquel Socias “menor”, Bartomeu Gallard “Rossa”, Pere Joan Ribes del Pinar i Pere Joan Martorell consellers extraordinaris mitjançant citacions en lo qual fonc proposat la petició següent:

Fray Joan Arumbau predicador apostòlic i custodi de la província de Sant Francesc de l'illa de Menorca en nom del molt reverend pare frai Martí Fronti, ministre provincial de dita província i proposa a V.M. mgcs. i son savi Consell que desitja per a la glòria de Déu Nostre



Avui el Puig de Sant Miquel ofereix llocs tan acollidors com aquest paratge

Senyor i profit de les ànimes fundar un convent de religiosos missioners de l'orde de Sant Francesc en lo Puig de Sant Miquel situat en lo terme de dita vila de Montuïri i perquè vegin tots i entenguin que no seria conveniències ni interessos d'aquest món, sinó solsament la glòria de Déu nostre Senyor i al profit i salvació de les ànimes, diu que no vol tenir ni admetre enterros en dit convent de missioners, ni aniversaris ni misses fundades, ni tampoc per la fàbrica (4) de dit convent, ni per al manteniment de dita vila, sinó solsament lo que no se'ls hi pot negar per sustent que és l'almoïna que fa en dita vila el Convent de Sant Francesc de la Ciutat la qual es deixarà de fer i la caritat ordinària de les misses i sermons que los recomanaran i sense estipendi algun o paga vindran dos religiosos de dit Convent a predicar missió en dita vila sempre que serà conveniència i dues vegades cada mes vindrà un religiós missioner a ensenyar la doctrina cristiana i a confessar en la parròquia de dita vila, la qual conservarà el costum que té cantar missa i predicar en l'Església de dit puig de Sant Miquel la tercera festa de Pasqua i el dia de Sant Miquel i solament demana i suplica a V.M. i son savi Consell que diguin i resolguin si vénen a bé en que es faci la dita fundació en la forma sobredita i essent lo que se supli-

ca de tanta glòria de Déu nostre Senyor i profit de les ànimes i de tanta conveniència, honra, adorno i llustre d'aquesta “res pública” espera i confia que tots vindran a bé en que es faci la dita fundació tot lo qual proposa i suplica amb tota humilitat i amb lo millor modo que pot.

Aprés discorreguts los vots i parers d'uns i els altres a vista de la damunt dita petició han resolt que dos dels jurats vagin a Ciutat amb la llicència que dits religiosos fonc per a fundar i ajustar aquella vagin dits jurats a dos juristes i que prenguin son sanció si los religiosos fundadors poden firmar acta obligant-se ells i sos successors, que lo dit convent no se observa de missioners, no puguin entregar aquell a favor de la Província (5) sinó que los jurats de la present vila los puguin treure i dits religiosos que no puguin demanar millores en bé que la vila romanguí sempre indemne, tant si hi ha religiosos, com si no n'hi ha i així mateix en la dita acta si poden obligar a dits religiosos que vinguin dos cada diumenge a confessar a la parròquia sens paga alguna ni caritat, que vinguin a ajudar a ben morir sempre que siguin demanats, que vinguin a fer la doctrina, tot lo termini que no poden obligar-los el Rector a fer-ne i los dits religiosos que no puguin impedir lo poble d'aquesta

(Continua a la pàgina següent)

PORTADA

PLACETA DE CAN MARCH

Aquest racó d'Es Molinar, adequadament embellit, és ara objecte d'alabança i de satisfacció pes qui per allà transiten.

Calendari del consumidor

Repasant el calendari m'he donat compte que els poderosos que manegen els fils de l'economia, dels negocis, de les vendes i del consum en general, tenen ben estudiat, punt per punt, cada passa que dona la persona, la parella, la família, la societat. L'objecte d'aquest estudi és posar una trampa, una rateta, una enganalla, una xarxa, el que sigui per tal de fer-hi caure el màxim d'inno-cents possible.

Els filats del gener, estan ben estesos

esperant les víctimes just iniciat l'any: són els **Reis** (amb tots els regals que aquesta festa mou) i les **rebaixes** (per acabar de netejar les butxaques on encara hi queden un parell de pessetes).

Pel **febrer** la trampa està parada a mitjan mes. Dia 14 és Sant Valentí, el patró (i ell no ho deu saber) dels **enamorats**. Abans, amb el "dígaselo con flores", un en sortia amb un parell de centes de pessetes. Després amb la medalla de

(Continua a la pàgina següent)



El primer trimestre del curset de cuina que se celebra a Ca Ses Monges va tenir un saborós acabatall, amb un bufet fred.

Franciscans al Puig de Sant Miquel

(Ve de la pàgina anterior)

parròquia anar dues vegades lo any al Puig de Sant Miquel i que sempre i quan los habitants d'aquesta vila per ningun temps deixassen misses amortitzades, o, a qualsevol altre oratori de dits religiosos puguin firmar lo dit acta d'obligació per ells i sos successors ha resolt la major part del Consell que romanent la vila indemne fundin a dit Puig de Sant Miquel, però si dits juristes s'inclinen a que no poden firmar aquest acte d'obligacions no venen bé a que fundin.

L'altra part del Consell que són Antoni Miralles "Masroig", Miquel Socies de Tagamanent "Major" i "Menor", Joan Mesquida de Son Massa-

net, Rafel Ribes "Boivàs", Joan Baptista Manera i Rafel Miralles de Tagamanent insten que per bona memòria que no volen convent, que estigui en lo present llibre".

Guillem Mas Miralles

(1) Els antics regidors municipals eren anomenats jurats o consellers.

(2) L'afegit d'un patronímic als noms i llinatges (de Joan, de Miquel, etc.) servia per diferenciar dues persones del mateix nom i llinatge, posant-li el nom del pare darrera. El cas era i és comú quan es tracta de cosins.

(3) "Major" o "Menor" darrera els nom i llinatge diferenciava un pare d'un fill amb el mateix nom.

(4) Fàbrica: conjunt de parets d'un edifici

(5) Província és la divisió orgànica de l'orde Franciscana.

50 anys enrera

GENER DE 1940

Una nova secció obrim aquest mes amb aquest títol: "50 anys enrera".

Començarem recordant que a principis de 1940 —mig segle enrera— feia nou mesos que havia acabat l'anomenada guerra civil espanyola, una lluita desenfrenada i immoral que, com tothom sap, ens va enfrontar uns contra els altres, sols per fer prevaler unes determinades creences. Els anys de la dècada del quaranta estaren fortament marcats per aquest esdeveniment, motiu pel qual la gent romania a l'expectativa del que passava, del que podia succeir o de com esdevindria el dia de demà. La vila, que havia estat un poble extremadament polític des d'anys enrera, va haver de lamentar la pèrdua de 23 persones a rel d'aquesta nefasta confrontació: 8 en els fronts de batalla i 15 que havien trobat la mort degut a que la seva ideologia política era diferent de la dels qui governaven: una contribució excessivament dolorosa per un poble que no arribava als 3.000 habitants.

Passant al caire merament històric, s'ha de consignar que des del començament fins a l'acabatall de l'any, fou batle de Montuiri Pau Servera Munar i eren regidors Joan Socias Cerdà (primer tinent de batle), Bartomeu Sampol Cerdà (segon tinent de batle), Antoni Sampol Arbona (Síndic), Rafel Miralles Jordà, Antoni Cerdà Miralles, Joan Miralles Riera, Joan Trobat Miralles i Mateu Moll Bisquerra. Era secretari de l'Ajuntament, Bartomeu Verger Serra. Cal dir que aquest Consistori havia pres possessió en plena guerra civil, el 22 d'agost de 1938 i no va cessar fins el 16 de desembre de 1943.

Calendari del consumidor

(Ve de la pàgina anterior)

L'amor i la seva inscripció: "hoy te quiero (+) que ayer pero (-) que mañana", el regal era molt més costós perquè la bona de medalla era d'or i valia un ronyó. L'eslògan d'ara, almanco el de l'any passat, deia: "Dígaselo con joyas de amor". Aquest ja és capaç de desorbitar qualsevol pressupost, però sempre n'hi ha que almanco un dia a l'any els agrada quedar bé.

El **març**, amb la festa de Sant Josep, ofereix una ocasió meravellosa per celebrar el "**Dia del padre**". Mares i fills han de comprar massatges, colònia o una dotzena de mocadors, perquè calceïns ja n'hi dugueren els Reis.

Pel mes d'**abril** s'aprofita Pasqua per als ponts, els **viatges programats**, les vacances organitzades, els regals de confits, "mones" de Pasqua, etc.

El **maig**, mes romàntic i de les flors, ens presenta una jornada entranyable per obsequiar les nostres mares, i, és clar, queda tan bé fer un regal d'agraïment el "**Dia de la madre**", que un no es pot resistir...

El mes de **juny** ens ofereixen tots els banyadors, "shorts", utensilis, ormeigs i aparells convenients i aconsellables per anar a la **platja**, a prendre el sol, a pescar, etc. amb totes les pastes, olis, ungüents, i altres carroportals.

Pel **juliol** ja se sap: **Rebaixes**, descomptes, liquidacions, finals de sèrie...

L'**agost**, mes de **vancances i de festes**, es descansa de moltes activitats, però la butxaca és la que fa més feina, per a ella és un mes extra.

Arriba **setembre** i amb ell la "**vuelta al cole**" (són frases consagrades) i ja hi tornam esser: cartera nova, llibres, sabates, gabardina...

A l'**octubre** som convidats a visitar els **grans magatzems** i tendes, i de passada ens donen a conèixer un país determinat: l'Índia, la Xina, el Japó... amb l'oportunitat de comprar a preus "raonables" productes d'aquells països llunyans... i una vegada més, són molts els qui piquen.

El **novembre** sol tenir dos moments forts: el principi amb la festa de **Tots**

Sants (les floristes es forren i nosaltres quedam bé amb els vius, perquè ¿els morts?...). I a la fi és quan ve la **loteria de Nadal** per tot arreu: tendes, bancs, comerços, bars, col·legis, parròquies, etc.

La trampa del **deseembre** es diu **Nadal** i tot el que l'enrevolta: arbres amb regals, "Papàs Noels", sopars, bauxes, dinars desorbitats...

És el calendari del consumidor. I això un any i un altre. Però si d'aquesta manera som feliços... Tots contents, uns engreixen i els altres gaudeixen.

Andreu Genovart

NO HI HAURÀ POLICIA RURAL

Una sentència presa pel Tribunal Superior de Justícia de Balears anul·la els acords presos pel ple de la Mancomunitat del Pla de Mallorca mitjançant els quals es pretenia posar en funcionament una policia rural mancomunada. Decisió que es de lamentar, sobretot ara que hi ha tants de robatoris a la vila.

SUBVENCIO RAMADERA

La Conselleria d'Agricultura de la C. A. informa als ramaders d'ovelles i cabres que fins dia 15 de febrer es poden demanar subvencions per a 1990. I al mateix temps es notifica que aquesta no és la mateixa que es va sol·licitar el desembre passat, ja que aquella era per a 1989. S'han de dirigir a l'Agència de Campos, carrer Unió, 16; telf. 650332.



Campanya de Normalització Lingüística

Els Presidents del Govern de les Illes Balears, del Consell Insular de Mallorca, del Consell Insular de Menorca i del Consell Insular d'Eivissa i Formentera i el Batle de Palma

COMUNIQUEN a tots els ciutadans que el dia 18 d'octubre de 1989 firmaren un Acord Institucional pel qual es comprometen a intensificar els seus esforços, dins les respectives institucions, per donar compliment total a les disposicions de la **Llei de Normalització Lingüística**, a coordinar les seves accions en una **Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears** i a fer una crida conjunta a la participació dels Ajuntaments de les Illes Balears que vulguin adherir-s'hi.

En virtut d'aquest acord,

CONVOQUEN els ajuntaments, els partits polítics, els sindicats, les institucions cíviques i culturals, els mitjans de comunicació i el conjunt dels ciutadans, a fer tots plegats un esforç per donar impuls al recobrament de la llengua pròpia de les Illes Balears com a instrument normal de comunicació de la seva societat.

VOLEN il·lusionar el conjunt de la societat balear en un projecte col·lectiu encaminat a aconseguir la plena normalització lingüística de la nostra Comunitat, en un clima de concòrdia i de respecte dels drets de tots.

DEMANEN el suport i la col·laboració de tots a la **Campanya de Normalització Lingüística** que es durà a terme amb el patrocini conjunt de totes les Institucions.

Adreça provisional: Obra Cultural Balear, C/ Impremta, 1
Tels. 72 32 99 - 71 48 57 Fax: 71 93 85 07001 Palma de Mallorca

Llorenç Capellà Fornés

Comenta certs detalls sobre el seu pare i el "Diccionari Vermell"

Dos foren els motius que ens mogueren a fer aquesta entrevista a Llorenç Capellà Fornés: La proclamació del seu pare, Pere Capellà Roca, fill il·lustre d'Algaida i la recent edició del llibre "Diccionari Vermell", del qual en férem una ressenya en el darrer número.

Els nostres lectors habituals saben bé que Pere Capellà va viure molts d'anys a Montuïri i fou un dels primers col·laboradors de BONA PAU amb les seves ben apreciades gloses.

—Aquest homenatge —començà dient-nos el fill— va esser molt emotiu i significa una cosa molt important a nivell personal i a nivell familiar, que d'una manera o d'altra és, xerrant clar i en plata, la reconciliació del poble d'Algaida amb En Pere Capellà.

—¿Podries fer-nos una valoració?

—Hem de pensar —afirmà En Llorenç—, com deia Ortega, que "la persona som jo, és a dir, la persona i la seva circumstància". Seria absurd i fins i tot hipòcrita, parlar d'En Pere Capellà, escriptor; s'ha de parlar de la vida d'En Pere Capellà. I és una cosa ben clara que, degut a les circumstàncies històriques que vàrem viure, ja no cal fer valoracions; però està clar que en el ban dels perdedors i amb Algaida es mantenia un divorci que s'ha allargat més enllà de la seva mort. No amb la gent d'Algaida, sinó amb les institucions algaidines.

—¿Què suposa el fet d'haver-lo proclamat fill il·lustre d'Algaida?

—El fet que l'hagin proclamat fill il·lustre, per a mi demostra una cosa: evidència que s'ha acabat aquest període de separació entre el fill del poble i el seu propi poble. Per altra part demostra que el nivell cultural que estam adquirint a Mallorca, i naturalment a tota Espanya, ens permet superar les ràbies històriques que hi poguéssim haver d'un temps passat; i ens permet valorar-ho així com toca, sentint-nos orgullosos de totes les feines culturals que es puguin fer pels fills de la pròpia població. Jo crec que no és sols un homenatge a Pere Capellà, sinó un homenatge a la pròpia convivència, la qual cosa suposa un fet



Al llarg de l'entrevista, Llorenç Capellà manifestà la seva sinceritat i objectivitat. I també la fidelitat amb els qui li confiaren els detalls de les persones desaparegudes

"Està molt lluny de la realitat i de la meua intenció despertar vells odis o obrir ferides"

fonamental per a poder tirar endavant per aquest país.

—¿Podria tenir alguna repercussió el fet d'haver publicat el "Diccionari Vermell" amb aquest esdeveniment?

—No, no, no. El "Diccionari Vermell" és una cosa totalment a part d'aquest fet, de nomenar fill il·lustre el meu pare. El procés de nomenament el va iniciar N'Antònia Sitjar, que és la regidora de cultura de l'Ajuntament d'Algaida, fa més d'un any, i el "Diccionari Vermell" encara no estava en vies de publicació. A més, van per caires totalment diferents. El "Diccionari Vermell" és una obra que, en principi, pel seu títol, per la seva temàtica, fins i tot es pot considerar com una obra que podria despertar vells odis, etc. etc., cosa que està molt lluny de la realitat i de la meua intenció.

—¿I quina era aquesta intenció teua?

—La meua intenció era la de fer, per una banda, un treball històric, tants de treballs històrics que manquen en aquest

país!, i per altra, retre un homenatge a unes persones que varen esser víctimes de la barbàrie; com pot passar a qualsevol país, quan es produeixen uns fets de violència. Repetesc: un i altre no tenen cap punt en comú.

—Llegírem en el teu llibre que en certa ocasió es creien haver mort el teu pare. ¿Què hi ha d'això?

—Aquesta anècdota és ben certa i és dramàtica; ara, l'anècdota en aquells moments no era anècdota vertadera. Això va esser aquell capellà extraordinari de Sencelles, que és Mossèn Bartomeu Oliver, "Capità" de mal nom. Aquest home havia estat mestre del meu pare, a Algaida; i es va creure, per les senyes físiques que li donaren, que l'havien trobat mort en el cementeri de Sencelles. Durant la nit va botar dins el cementeri perquè no li varen voler donar les claus, fins i tot es va enganxar la sotana per la paret. El que hi havia allà era un home amb les característiques físiques del meu pare, en el costat

(Continua a la pàgina següent)

“El fet de l'acolliment a Pere Capellà és objecte de molt d'agraïment de la família cap a Montuïri”

(Ve de la pàgina anterior)

d'un altre d'unes talles físiques molt superiors. Tots dos afusellats, tapats amb una flassada, tots dos montuïrers. Havien estat assassinats de dos montuïrers.

—¿Què pots dir ara de Mossèn Bartomeu Oliver?

—Don Bartomeu Oliver és un home formidable, que sempre ha anat avançat al seu temps, que constantment ha mostrat la veritat per endavant i que sempre ha donat exemple amb la seva feina; del que hauria d'esser una Església oberta, una Església adelantada i una Església relacionada amb el seu poble. Encara és viu i esper que tenguí tota la força física que tenia.

—Podríem passar a parlar ara del “Diccionari Vermell” encara que ja l'hàgim tocat abans.

—Del “Diccionari” puc dir que el primer fet polèmic és que destrueix, encara que no es tracta de destruir res, el mite dels clàssics cinc mil morts que ens citava En Bernanos i altres historiadors han defensat. En Bernanos adduïa que era aquesta quantitat. A Mallorca no hi va haver cinc mil morts, a Mallorca sols hi va haver un milenar de morts; i n'estic convençut d'això, afortunadament: no va arribar a aquesta quantitat. Si pot servir de comparació diré que en aquests moments ens trobam a llocs com a Romania, que dels 50.000 morts que es deia que hi havia, ara resulta que no seran ni 10.000, sinó que solament seran 5.000. El que passa és que en un període petit de temps, quan es produeix una mortandat o un assassinat massiu, la gent té la tendència, per una cosa o altra, a magnificar, a augmentar aquestes xifres. Per tant a Bernanos jo no l'acus d'exigir tant quan va dir que eren 5.000 el morts, quan sols varen esser mil; però és comprensible que ho digués; el que passa és que els historiadors han d'intentar

Pere Capellà Roca, fill il·lustre d'Algaida



Pere Capellà, fill adoptiu de Montuïri, fou proclamat fill il·lustre d'Algaida El 16 de gener de 1990 el batle descobrí el quadre, obra del pintor Joan Balaguer

ser un poc més seriosos i posar les xifres allà on toca. De totes maneres quan parlem de mil morts en un període de quatre mesos, que va esser quan hi va haver la repressió, dins una població de devers tres-centes mil persones... “Déu n'hi do!”.

—¿Què petens amb aquest llibre?

—Deixar un document històric i real, també. No oblidem, no he de passar per santet sense esser-ho, que hi haurà molts de familiars que se sentiran, no orgullosos, però sí, confortats de saber almenys les passes que va seguir aquella persona que estimaven, que varen donar per desapareguda i no varen saber com va desaparèixer.

—¿No podria tornar obrir ferides?

—Jo no obriré cap ferida que no estigui oberta. I la meua voluntat no és obrir ferides; prova d'això és que els detalls o els noms o la procedència dels assassins no surten en el llibre i naturalment jo els sé. És a dir, no he intentat

en cap moment crear ràbies contra una ideologia, aquesta ideologia que va provocar en certa manera la mortandat dins Mallorca, està desapareguda i ja no hi ha possibilitat.

—¿No creus un fet bastant representatiu el cas que a Montuïri en varen morir 15 i en canvi en el front de batalla sols en moriren 8. En total 23 víctimes montuïreres en aquesta confrontació?

—Efectivament, és un fet bastant representatiu i més si tenim en compte que no era un poble industrialitzat; perquè en els pobles industrialitzats, volguem o no, sempre el fet d'aturalls de treball, el fet de les vagues, provoquen els enfrontaments entre les classes que estan molt distanciades; com podria esser, en aquell temps, l'empresariat i l'obrer i es creassin unes tensions que podrien dur a moments de violència. Ara, a un zona absolutament rural, com és Montuïri, composta de petits propietaris, no hi podia haver enfronta-

(Continua a la pàgina següent)

“Prenc deixar un document històric i real”

(Ve de la pàgina anterior)

ments econòmics o empresarials; per tant és més absurda aquesta repressió, que sols es pot considerar d'assassinats.

—Contes el fet de dos que es varen escapar de la mort segura, de Maria de la Salut, i en canvi no relates cap fet semblant de Montuïri. ¿Es que no n'hi va haver cap?

—Els montuïrers, que jo sàpiga, que dugueren a la mort, varen morir tots. No conec cap cas de montuïrer que se salvàs. I de mallorquins crec que, de fet, dels que he pogut comptabilitzar, sols n'hi hagué quatre o cinc que es pogueren salvar: els dos de Maria de la Salut, el qui va ésser president del partit comunista, mestre d'escola de Lluçmajor, Guillem “Gaiato”, va morir fa uns mesos a Sant Joan, ja que era santjoaner. Aquest senyor el dugueren dues vegades a fusellar i les dues vegades es va escapar. I un corredor de bicicletes, que nomia Miquel Bover. Aquest home, que li deien “Es sardiner”, el dugueren a fusellar; el fusellaren de fet, però va tenir la gran sort de poder arribar a una casa on hi havia llum, per allà, per devers Son Sardina; i va ésser la del metge Penyaranda. I els germans Penyaranda l'operaren dins ca seva i el tengueren durant tot el post-operatori tancat; i d'aquesta manera li salvaren la vida. Crec que són fets que val la pena remarcar-los.

—¿No ho poses en el teu llibre?

—No, perquè no vaig poder parlar amb En Bover, perquè ja era mort, i per tant no era un testimoni directe. Però en aquell temps, agafar un home moribund, operar-lo, salvar-lo i tenir-lo amagat dins ca seva, sense tenir art ni part en la guerra i amb aquella repressió, era exposar-se molt i significa la gran qualitat humana d'aquestes persones.

—Concretament, supòs que tu, a la majoria dels morts que cites, els has comprovats.

—Estan tots comprovats (respon immediatament).

—I els de Montuïri, ¿és ben segur que fou així com ho relates en el llibre?

“El nivell cultural ens permet superar les ràbies històriques”

—Sí. El que passa, ja ho he dit un parell de vegades, no puc citar les fonts d'informació. Aquest llibre es va fer de dues maneres: una, per fonts orals, i l'altra, per fonts escrites, anant a aquella documentació que ja pertanyia a l'Estat i que havia pertanescut a partits polítics o a jutjats, etc. etc. i que vaig poder consultar en aquell temps sense permís oficial; d'una manera clandestina, parlant clar. Per tant, em vaig comprometre a no dir aquestes fonts, però tots estan comprovats.

—Dues preguntes per acabar. El fet que el teu pare l'acollissin a Montuïri, ¿a què es deu?

—Quan era batle En Joan “Porrenc”, el qual fou el qui va firmar la carta que va enviar a Madrid, al penal d'“Alcalá de Henares”, dient que Montuïri es feia càrrec d'ell, n'és la raó. Això és una cosa que no oblidaré mai, que mai ho va oblidar el meu pare. Hi ha un fet molt clar d'agraïment de la família cap a Montuïri. I és que quan En Pere Capellà va morir, va rebre terra santa a Montuïri. És una mostra de l'agraïment que sempre va tenir cap a Montuïri, va ésser extraordinari.

—Ja havíem publicat que En Joan “Porrenc”...

—... Sí, sí. En Joan “Porrenc” va ésser el qui va posar la signatura, si bé supòs que ho va haver de consultar. Sense ell no s'hagués fet, sense cap dubte. Va ésser el poder d'aquell temps, a Montuïri, el qui va tenir l'acte de generositat d'admetre'l, i per tant, ho he d'agrair sempre, a això.

Onofre Arbona

Les beneïdes de Sant Antoni



Enguany, dia 21 de gener celebrarem a Montuïri la festa de Sant Antoni, que, com cada any, tengué dos moments d'especial relevància: els foguerons i les beneïdes.

Dels foguerons s'ha de resaltar la gran quantitat de llenya (com veim a la foto), tant és així que no es va poder cremar tota. En varen haver de retirar una camionada.

Les beneïdes sobresortiren tant per la gran quantitat de carrosses com per la multitud de gent que presencià la desfílada.

I també cal lamentar l'absència de la carrossa de la 3a. Edat: quan ja estava enllestida i a punt es va desplomar a conseqüència d'un lleu accident, però sense cap desgràcia.



L'AJUNTAMENT INFORMA

RESUM DE L'ACTA DE LA SESSIÓ ORDINÀRIA DEL 30 DE GENER DE 1990

CERTIFICACIÓ D'OBRA

S'aprovà la darrera certificació d'obra corresponent al camí de Son Bascós.

PLA DE MILLORAMENT DE FAÇANES

S'acordà tornar participar en el pla de millorament de façanes de la Comunitat Autònoma, pel que fa referència a Montuïri.

PLA D'EXTENSIÓ D'EDUCACIÓ FÍSICA I ESPORT ESCOLAR

El Consistori va acordar que el nostre poble romangués inclòs en el Pla d'Extensió d'Educació Física i Esport Escolar. Dins aquest pla, que és de 4 anys, es demana la nivellació del pati de les escoles, l'equipament del gimnàs de la mateixa escola, material esportiu divers i millorament de la pista d'Es Dau. Aquest pla correspon a la Conselleria de Cultura de la C.A.

CALENDARI DE FESTES

El ple va acordar que les dues festes locals per a 1990, fossin el 17 d'abril (dia d'Es Puig) i el 24 d'agost (Sant Bartomeu).

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE 1989

Es va aprovar la liquidació del pressupost de 1989, amb un superàvit de 1.727.924 pessetes.

NOMENAMENT

Es nomenà Miquel Ramonell Castellà (CDS) com a membre de la Comissió de Govern, en substitució de Gabriel Miralles per haver complert el pla pactat.

CONCERT MUSICAL

L'Ajuntament acordà contractar el conjunt musical "Duncan-Dhu" perquè el proper 7 de juliol oferesqui en el camp municipal d'esports un concert. Els possibles beneficis s'invertiran sobretot per a fins culturals.

DIADA AUTOMOBILÍSTICA

Com cada any, dia 16 d'abril, segona festa de Pasqua, se celebrarà la "Diada Automobilística" en el camp de futbol. Una competició dotada amb diferents premis.

MOCIÓ DEL GRUP POPULAR

Sobre transports aeris

A iniciativa del Grup Popular, es va acordar dirigir-se al Govern Central demanant-li que faci el possible perquè no hi hagi les vagues dels anys passats en els aeroports de les illes, adduint els grans transtorns que ocasionen i el menyscabament del turisme i altres aspectes.

ELECCIÓ DE BATLE DEL "DIA DES PUIG"

El batle va proposar que es nomenàs Miquel Ramonell Castellà com a batle del "Dia des Puig". Però aquest va declinar l'oferiment i demanà que fos Rosa Nicola Pocoví (PP). El batle accedí i fou nomenada.

CONVENI AMB EL C.I.M.

S'acordà adherir-se al conveni que ha posat en marxa el C.I.M. sobre temes d'Acció Social.

PETICIÓ A GESA I A TELEFÒNICA

Per motius de seguretat i d'estètica s'acordà dirigir-se a les empreses GESA i Telefònica, demanant-los que facin el possible perquè els cables que tant enlletgeixen les façanes, es canviïn per altres de conducció subterrània.

NOMENAMENT

Es va nomenat Gabriel Ferrer Mora (PP) perquè fos el representant de l'Ajuntament en el Consell Escolar.

AGRAÏMENT

S'acordà agrair a Jerònia Arbona la tasca desenvolupada en els serveis socials del nostre poble amb motiu d'haver-los deixats per dedicar-se a altres treballs.

PRECS I PREGUNTES

Gabriel Miralles demanà per què encara no s'havia posat el nom de "Sa Tanca" al carrer lletra "L". Se li contestà que per ara no és possible perquè la rajola no està feta. També sollicità quin era l'import que va haver d'abonar l'Ajuntament per la seva participació a la Fira d'Artesania i Antiquitats "Balear - 89". Se li respongué que 50.000 pessetes. També demanà informació per saber el motiu pel qual el "Local Jove" estava tancat. La resposta fou, que l'encarregada havia acabat el contracte amb la Conselleria de Joventut i encara no se li havia renovat.

Pere Sampol preguntà per què encara no s'havia designat recaudador municipal per via executiva. La contesta fou que s'està gestionant la possible persona que se n'encarregui, i una vegada trobada, se la nomenarà.

PLE EXTRAORDINARI Pressupost per a 1990

Una vegada acabat el ple ordinari, es feu l'extraordinari amb la finalitat d'aprovar el pressupost municipal per a 1990. S'aprovà així:

Ingressos

Contribucions i llicències	16.460.000
Vehicles i vedats	6.560.000
Llicències, foms, Gesa,...	7.780.000
Participació fons cooperac.	18.600.000
Interessos	1.000.000

Despeses

Sous de personal	19.800.000
Manteniment edificis	13.920.000
Interessos bancs	674.000
Funcionament Comissions	8.172.000
Inversions	6.768.000
Amortització préstecs	1.066.000

Total del pressupost 50.400.000

(Es fa notar que el de l'any passat pujava 51.750.000 pessetes).

S'HA DIT QUE...

... no pot anar mai bé, dos galls dins un galliner; ni tampoc dos balls a la vila, un mateix dissabte vespre.

-oOo-

... es batle, que feia temps no se'l veia massa en ets actes públics de carrer, aparegué escalfant-se en es fogueró de Sant Antoni.

-oOo-

... es de sa Tercera Edat estigueren a punt de fer-se trons amb Sant Antoni, quan sa carrossa quedà feta benes; però lo que feren va ser donar-li ses gràcies perquè no hi hagué cap desgràcia personal. Només va ser s'esglai.

-oOo-

... certes carrosses de Sant Antoni se podrien guardar un parell de setmanes i servirien per fer una desfilada pes darrers dies.

-oOo-

... no saben lo molt que s'equivoquen aquelles persones que atribueixen a un cert autor sa secció "Dos dits de seny", d'aquesta revista.

-oOo-

... En Xerrim, aquest mes, tenia ses orelles enredades de fred, però les hi varen encalentrir amb tantes coses com li contaren.

-oOo-

... es qui més tallen i cusen a la vila no són es batle i es regidors, sinó ses alumnes des curs de "Tall i confecció".

-oOo-

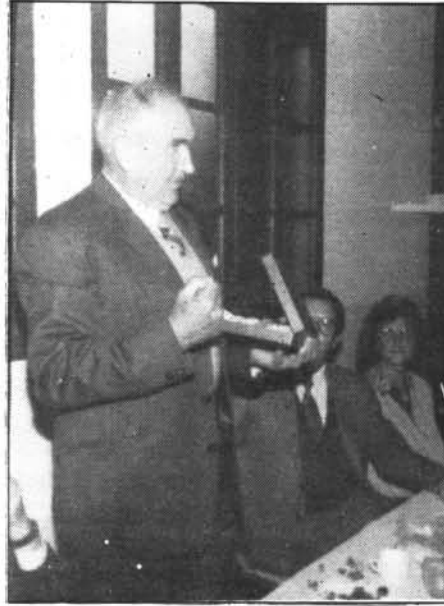
... si es quintos segueixen així, d'aquí a un parell d'anys haurem de demanar al Marroc que vengui a fer plantacions de figueres de moro a molts de corrals de la vila.

-oOo-

... es dematí de "sa feta", quan obriren sa porta d'algunes cases per sortir, no pogueren. Determinats portals romangueren condemnats amb tanta immundícia.

-oOo-

... es personal no se fia o va empanxat. Sabeu que en sobraren de "trastos" per menjar en es fogueró des quintos!



Encara que amb retard, volem deixar constància gràfica de l'homenatge que el 10 de desembre passat es va retre als qui foren *Jutge de Pau* i *Jutge Suplent*, Bartomeu Ramonell (a la dreta) i Damjà Aloy (a l'esquerra), respectivament, pels 25 anys d'exercici en aquests càrrecs. És el moment de la rebuda de les plaques d'agraïment.

-oOo-

.. sa regidora de "festecos", donya Rossita, honorà amb sa presència es fogueró i ses beneïdes, i fins i tot estigué a punt d'amollar una cançó. Tal vegada la digui pes carnaval.

-oOo-

... es capellà, a ses beneïdes, tirava aigua, i molta, a davant i a darrera. Ets observadors polítics se fixaren que a davant hi havia es batle i a darrera en Pere Sampol. **EN XERRIM**



CORREDURIA DE SEGUROS

GOMILA S.A.

Carrer Jaume II, 4 - Telf. 64 60 43 - Montuïri

**Un pont
entre la
companyia
i vostè**



Els components de l'Associació de la Tercera Edat aprofiten totes les avinenteses per organitzar alguna festeta. Fins i tot s'ha arribat a dir que gaudeixen més ara que en les seves joventuts.

En poques paraules

Una nova eina al servei de la música

En dates ben recents —encara no fa un mes— una publicació nostrada va ser presentada en el marc de la "I Trobada de Documentalistes Musicals a les Balears". Es tracta de **PanoraMA MUSICAL**, una revista que vol servir de nexa d'unió de tota aquella gent que d'alguna manera està relacionada amb el món musical illenc; com diuen els promotors a l'editorial del número zero, la seva intenció és "oferir una possibilitat de comunicació a totes aquelles institucions, entitats, grups i persones que, d'una manera o altra són els protagonistes del Fet Musical a les nostres Illes".

La notícia és positiva, quant i més que, encara que la idea no sigui nova, una eina d'aquest tipus es notava a faltar feia estona. El buit deixat per la desaparició d'experiències anteriors —no massa llunyanes, com els casos de "Madrigal" o "Mikrokosmos"— posava en evidència l'interès pel tema.

La iniciativa, en aquest cas, surt del **Centre de Recerca i Documentació Històrico-Musical de Mallorca**, entitat actualment ubicada a Sineu que, des de fa una sèrie d'anys, es dedica a recopilar, classificar i guardar totes aquelles notícies de caire musical que surten a la penna escrita, així com referències i aportacions bibliogràfiques, arxivístiques i discogràfiques. La intenció del

Centre, en principi, sembla clara: no es tracta de mantenir la publicació com un butlletí intern, sinó coordinar el seu contingut i la seva aparició, promocionant la seva difusió i oferint les seves planes a tots els interessats.

Aquest "Informatiu-divulgatiu" està en marxa, obert a les col·laboracions tant d'entitats com de particulars. Fa falta que tots aquells que sentin algun batec per la Música el coneguin i, d'alguna manera, se'l facin seu i hi aportin material en la mesura de llurs possibilitats. Tot allò que estigui relacionat amb el camp de la Música hi cap, en les diverses formes que permet el tractament imprès: notícies, articles, reportatges, entrevistes, comunicats, crítiques, ressenyes, comentaris... (1)

Des d'aquest espai vull fer una crida ampla i forta. Sembla clar que, de cada vegada més, hi ha una sensibilització, un afecte i un atractiu especial envers la Música i, ara, hi torna haver una eina específica per a exterioritzar i fomentar aquests sentiments. La participació ha d'esdevenir la pedra de toc per a garantir-ne l'estabilització i la continuïtat.

PanoraMA MUSICAL té les baules a punt; només cal tocar-les. Endavant!

Biel Massot i Muntaner

(1) Vos podeu posar en contacte amb "PanoraMA MUSICAL" a través dels tfns. 28 75 65, 60 20 52 ó 23 79 09.

QUEIXES SOBRE LA RECOLLIDA DE FEMS

En el tancament del ple ordinari de la Mancomunitat des Pla, celebrat a Petra, els representants dels tretze municipis que la integren varen expressar el seu malestar, ja que consideren que l'empresa concessionària presta un servei molt deficient.

Malgrat que s'esperava l'assistència del nou delegat de "Ingenieria Urbana", aquest no s'hi va presentar; fet que va contribuir a augmentar el malestar entre els batles i representants municipals.

Des de fa uns tres mesos, la Mancomunitat ha decidit d'una manera unilateral deixar d'ingressar un milió de pessetes mensual al compte d'aquesta empresa, com a prova del descontent. En aquest ple també es va arribar a plantejar-se, d'una manera oberta, la possibilitat de rescindir-li el contracte, tota vegada que els mals serveis que presta, presenten tan greus deficiències, que resulta imprescindible actualitzar-lo.

Segons testimonis aportats, ja són massa els carrers d'alguns dels 13 municipis afectats. I més si s'hi afegeix que encara no ha posat en funcionament els contenidors que a hores d'ara ja havien d'haver entrat en servei.

ACTIVITATS DE L'A.P.A.

En una nota rebuda d'aquesta Associació, participa que les activitats extraescolars que organitza són aquestes:

Classes de Música en col·laboració amb el Patronat de Música de Montuiri.

Curset de natació en el Palau Municipal d'Esports de Palma.

Taller de ràdio, dirigit per Andreu Genovart, el local de Ràdio Murta.

Jocs educatius i tallers, iniciació al ball de bot i ball de salon, dirigits per dos professors d'E.G.B.

També ha organitzat festes com la "nit bona" de Nadal, les carrosses de Sant Antoni i altres.

Es té el projecte d'organitzar un curset de "Judo", un grup d'Escoltes (excursionisme) juntament amb la parròquia i un taller de vídeo.

També l'A.P.A. s'encarrega del futbol-sala escolar: té tres equips en competició comarcal del cicle inicial: benjamins i alevins.

90 AGROALIMENTÀRIA

MOSTRA BALEAR D'ALIMENTACIÓ

Del 15 al 18 de Febrer

PALMA DE MALLORCA · RECINTE FERIAL DEL POLÍGON DE LLEVANT

LA MÁXIMA CALIDAD.

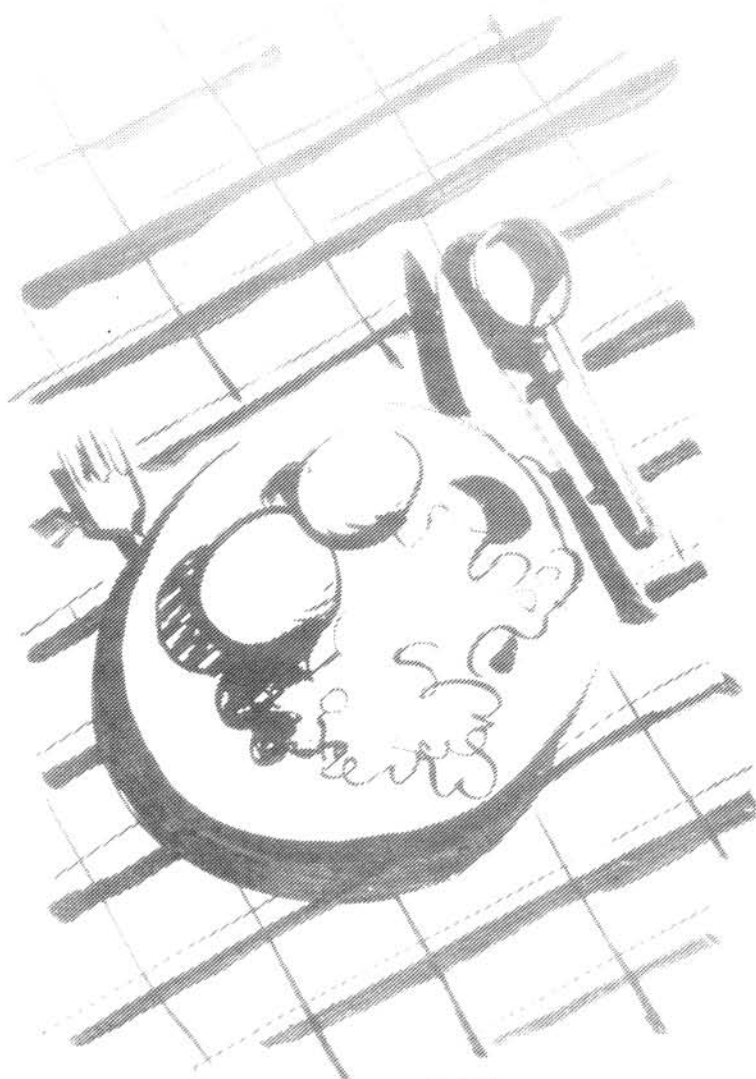
Visite AGROALIMENTARIA 90, la Mostra Balear de Alimentación, donde va a poder comprobar y degustar lo más exquisito y selecto que en materia de alimentación se hace en las islas.

La Feria está servida.

Le esperan nuestros mejores quesos, los más deliciosos caldos, embutidos y sobrasadas, nuestra incomparable repostería, la industria de la almendra más en flor que nunca...

Lo más selecto del sector alimentación reunido en una muestra inigualable. En AGROALIMENTARIA 90. Con suma calidad.

Jueves 15 y Viernes 16 · Visitantes profesionales.
Sábado 17 y Domingo 18 · Público en general.



 **IFEBAL**
Institució Ferial de Balears

Federico García Lorca, 16 · 07014 Palma de Mallorca · ESPAÑA
Tel. (971) 45 55 00 · Fax (971) 45 12 21 · Telex. 68594 COCIN E



GOVERN BALEAR
Conselleria d'Agricultura i Pesca

Fets més significatius que han succ

Ressalten dins el rostre cultural

Si miram el rostre **cultural** que fa referència a Montuïri o a montuïrers hem de ponderar la tasca d'En Joan Miralles durant aquesta dècada, tant pels seus guardons, premi "Ciutat de Palma" d'Investigació Històrica (gener 80) i "Sànchis Guamer" (1984); com pel seu nomenament de catedràtic d'universitat (1982) i pels seus llibres editats: "Llibre de Cort Reial" (1984), "Història Oral" (1985), "Receptes de cuina antiga mallorquina" (1987) i "Catàleg de noms propis de persona" (1989).

També hem de destacar els dos llibres de Gabriel Verd Martorell sobre "Cristóbal Colón" (1984 i 1989).

Ja en un altre ordre cal esmentar l'ampliació de BONA PAU al tamany actual (gener 81) així com l'augment progressiu del nombre de pàgines. Pel gener del 82 celebrarem el 30è. aniversari i pel juny del 86 trèiem a llum el número 400.

Quant a les escoles trobam que el 28 de febrer del 82 prenen el nom de "Joan Mas i Verd"; el setembre del 83 comencen a funcionar els preescolars. Posteriorment (24 febrer 85), amb tota pom-



*JOAN MIRALLES I MONSERRAT
El que més ha destacat culturalment*

pa, se celebra el 50è aniversari de la inauguració de l'edifici. Pel juny del 86 s'aconsegueix el "Premi Baldiri Rexach" i ja el 16 de novembre del 86 fou inaugurat oficialment el nou parvulari.

Han ressortit mir

Respecte a la faç **política i municipal** del nostre poble considerarem dues ver-tents: de realitzacions i de persones.

Pel que fa a la primera, comprovam que pel març del 80 comença l'ordenació de l'arxiu municipal i l'1 de juliol de 1982 fou inaugurat. La plaça fou enrajolada l'agost del 85, si bé hi hagué polèmiques que conduïren a modificacions. El 23 de febrer del 85 s'aprovaren els estatuts dels Cossiers. El 18 de juliol del 86, després de cinc anys de tramitació, foren aprovades les Normes Subsidiàries.

Quant a persones destacades cal citar que pel maig del 83 Joan Verger i Miquel Fiol foren elegits per al Parlament Autonòmic, si bé, des de 1987 Joan Verger és President del Consell Insular.

Ja dins Montuïri, durant aquesta dècada, els batlles que han regit el nostre poble són: Francesc Trobat, en dues ocasions (79-83 i 85-87), Miquel Cardell (1983), Joan Miralles (83-85) i Joan A. Ramonell (1987 i continua).

Han sobresortit dins l'aspecte religiós



*BARTOMEU TAULER VALENS
El que més ha despuntat religiosament*

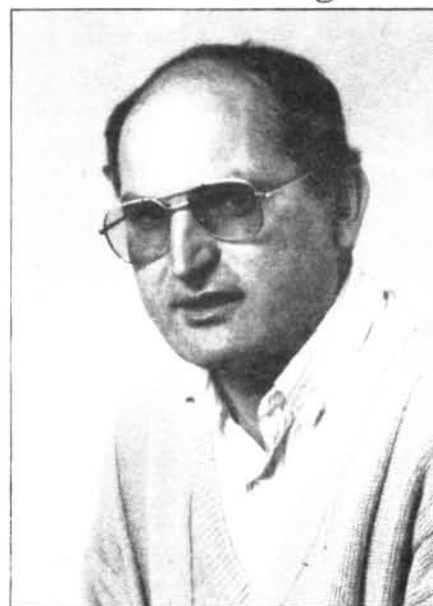
Pel que fa a l'aspecte **religiós**, durant la dècada dels vuitanta sobresurt en primer lloc, les noces d'or del Vicari "Queló" (28 Juny 80) i la seva mort (15 gener 86).

Respecte als clergues hem de ressaltar la venguda de N'Andreu Genovart (Agost 84) i el canvis de rectors, passant a ser solidaris. En Bartomeu Tauler se n'anà a residir a Porreres i En Pere Orpí vengué a Montuïri (8 nov. 87).

Veient els aspectes materials ens adonam que fou construït l'arc del carreró del campanar (maig 82); fou restaurat l'interior del mateix campanar on estan les campanes (octubre 85) i la restauració de l'orgue a començaments de l'any passat.

I en un altre ordre fou dignament acollida la davallada de la Mare de Déu de la Bona Pau (24 gener 88).

S'han distingit di



*GABRIEL GOMILA JAUME
El que més ha ressaltat esportivament*

Si consideram el caire **esportiu** veim que al llarg de la dècada passada s'han donat molts d'esdeveniments, si bé contemplam com el més excel·lent e que s'hagi aconseguit un nombre tan elevat de nins i juvenets, d'ambdós se

èit a Montuiri dins la dècada del 80

nt la faç municipal



JOAN VERGER POCIOVI
El que més s'ha distingit políticament

Pel Maig de l'any passat fou nomenat Jutge de Pau, Bartomeu Mas.

Excel.leixen considerant el semblant artístic

Quan guaitam el semblant artístic de Montuiri dins aquesta passada dècada hem de ressaltar sobretot el nomenament del Pare Antoni Martorell, "Fill il.lustre" del nostre poble a qui també se li dedicà un carrer.

Passant a altres caires, ens adonam que l'any 1983 néixen les "Majorettes" i l'octubre del 86 es perd el patrimoni històric de la Banda de Música. La Corporació municipal designa "Flor de Murta" com himne de Montuiri. El 26 de juny del 88 tengué lloc al Dau la Trobada de Bandes de Música de Mallorca. Un mes abans, la coral parroquial prengué el nom de "Mont-Lliri".

I fa poc més de dos mesos (26 nov. 89) foren inaugurats dos nous locals per a Escola de Música.



ANTONI MARTORELL MIRALLES
El que més ha excel.lit artísticament

Han predominat dins la cara social



RAFEL SOCIAS MIRALLES
El que més ha sobresortit socialment

Examinant la cara social de la darrera dècada trobam tod'una la reanudació de "Sa Fira" (23 nov. 80) després de 32 anys d'absència, si bé l'any anterior ja s'havia celebrat la "I de Sa Perdiu".

Més envant assistim al canvi de nom dels carrers (1981) essent transcrits a la nostra llengua. L'octubre del 82 trobaren a Ses Rotes un taxista que abans havien assassinat. I començant el 84 (24 gener) fou notablement comentada la gesta d'En Biel "Llobet" i d'En Joan "Sopeto" per salvar la vida d'En Biel "Ropit" i de N'Andrés Ruiz que roma-

nien dins un pou que es va esbaldregar.

Posteriorment va causar una gran sacsejada dins el poble l'anada de les monges del poble (17 juliol 84). Però un mes després (26 agost 48) celebràvem la inauguració del Consultori Mèdic.

Altres fets dins aquesta cara social mereixen destacar, com són els 552 litres d'aigua que caigueren l'any 1985 (el més plover de la dècada); la senyalització d'alguns carrers de direcció única (febrer 86); la mort en accident de tres monges en Es Creuers (17 març 86); el començament de les emissions de "Ràdio Murta" (maig 86); la rompada d'un braç de la creu de Son Rafel Mas (Set. 86), la restauració del qual no es féu fins el 88.

I ja més recentment hem de ressaltar fets com la inauguració del Local Jove (5 abril 88), la reobertura de la Sala Mariana (25 juny 88) així com haver-nos quedat sense "puesto" de la Guàrdia Civil a Montuiri, des d'octubre passat.

Menció especial mereix el que s'ha fet de cara a la Tercera Edat. Després d'una sèrie de gestions i moltes reunions, l'1 d'abril del 84 es va inaugurar el local de Ca S'Escolà (1 abril 84) com a seu pròpia; l'entrega de la clau, per part de

(Continua a la pàgina següent)

s el caire esportiu

xes, que practiquen l'esport des dels més variats angles, cosa que fa preveure un futur esperançador.

Quan Mari Carmen Robles tenia 14 anys, l'any 1981, fou campiona de Balears de camp a través i posteriorment medalla de bronze en el campionat d'Espanya. I en el "cross" escolar, els anys 86 i 87, Joan Barceló i Cati Bauzà foren respectivament campió i sub-campiona de Mallorca.

El primer equip de futbol del Montuiri, que quan començà aquesta dècada jugava a primera regional, va ascendir a primera preferent (1982) i a tercera nacional (1985), però dues temporades després (1987) tornà davallar a primera preferent, on ara juga.

El 12 de maig de 1982, es firmà l'escriptura mitjançant la qual la parròquia cedia al poble el camp d'Es Revolt, i passà a ser municipal.

La inauguració dels vestuaris d'Es Dau (8 desembre 85) i la recent del camp municipal (6 agost 89), ressalten dins l'aspecte d'equipament.

Fa exactament 40 anys Intent de robatori a la Casa de la Vila

A la sessió extraordinària que tengué el Consistori de la vila, el vespre del 12 de febrer de 1950, el batle, Raimundo Arbona Rigo, donà compte a la corporació d'un intent de robatori, del qual en quedà constància en el llibre d'actes, amb aquests termes, que traduïm a la nostra llengua:

“Seguidament el batle va manifestar que es veia en el cas de posar en coneixement de la Corporació municipal que la nit del 9 al 10 d'aquest mes s'intentà perpetrar un robatori a la caixa de cabdals d'aquest Ajuntament. Per les petjades que deixaren els autors per dur a terme el fet, s'entreveu que escalaren una paret del corral de la casa de la vila i amb una falç i un tros de serra de les que s'utilitzen per serrar ferro, instruments que deixaren abandonats en el lloc del succés, violentaren la persiana i porta que existeix a la part de darrera de

l'edifici i, una vegada en el seu interior, amb les mateixes eines violentaren la caixa de cabdals, que varen tirar en terra, sense aconseguir obrir-la, si bé li produïren alguns desperfectes; forçaren els panys dels calaixos de les taules i armaris; obrint-los i remoyent tots els papers que hi havia dedins, segurament cercant doblers, que no trobaren; d'un calaix se'n dugueren una ploma estilogràfica.

Després passaren a la sala de sessions, on s'hi guarda la biblioteca municipal i l'arxiu històric; obriren quasi totes les estanteries, d'on tregueren alguns llibres i papers, regirant-los; en la mateixa dependència forçaren el pany d'un armari, i l'obriren.

S'aficaren després dins la sala que ocupa el jutjat de pau, registraren els calaixos de les taules i obriren les portes i persianes que donen a la Plaça d'Espanya, per la finestra de la qual, se suposa, sortirien, per haver-la trobada oberta. No s'ha notat manca de doblers ni cap document.

El fet es va haver de produir ja de matinada, tota vegada que fins ben entrada de nit, es va estar treballant a la oficines de l'Ajuntament.

Continuà dient el batle que del fet se'n va donar compte al comandant del “puesto” de la Guàrdia Civil, el qual instrueix les diligències oportunes”.



Antiga claraboia paredada, possiblement d'una església anterior a l'actual i més petita (Es pot veure dins Sa Rota del Roser)

Fins aquí la part de l'acta que relata el succés. Ignoram si o no es trobaren els causants. Si bé cal dir, que aleshores l'edifici era molt vell i espenyar les persianes de les finestres no suposava molt d'esforç. - O.A.

Fets més significatius de la dècada

(Ve de la pàgina anterior)

les Monges, del convent perquè servís de menjador per a la 3a. Edat (nov. 84) i la inauguració oficial del menjador (15 agost 86). I encara resten dos fets: l'esbucament d'un tros de la teulada de Ca Ses Monges (18 febrer 87) i la compra, per part de l'Ajuntament, de tot l'edifici de Ca Ses Monges, per 12 milions (19 març 87).

MÉS DE CINCCENTES PERSONES ACUDIREN A LA COMMEMORACIÓ DEL PRIMER ANIVERSARI DE "MODELMON"



Sorprenent aspecte que oferia la sala cupular en el moment de les actuacions de Paula Rosselló, Bernat Pomar i Rafel Nadal



Exposició d'alguns treballs dels alumnes de l'Escola de Ceràmica de "MODELMON" que dirigeix Lina Llompart

Josep Mateu Martorell

Fou 44 anys metge de Mancor de la Vall on el poble l'apreciava molt

Record del meu pare

Josep Mateu Martorell va néixer a la vila de Montuiri dia 26 de febrer de 1898 a la casa assenyalada amb el número 12 del Carrer des Mig. Els seus pares foren En Joan Mateu Mas, de Can Rei, natural de Montuiri, agricultor, i Na Margalida Martorell Miralles "Roe-gona", mestre d'escola, natural de Llucmajor. (Aquesta, filla d'un "Borreó" de Montuiri, va néixer a Llucmajor perquè aleshores, el seu pare, guàrdia civil, estava allà destinat).

D'aquest matrimoni nasqueren cinc fills. El major, Gabriel, es va dedicar a l'agricultura, com el seu pare. Tres d'ells foren metges, Joan, Josep i Rafel. En Joan va exercir la seva professió a l'Argentina i va morir jove. En Rafel, el més jove, fou metge titular de Porreres. L'única filla, N'Antònia, quasi sempre tenia cura de la casa quan la seva mare era a l'escola, a vegades a un altre poble. N'Antònia va romandre fadrina i morí l'any 1982 a l'edat de 90 anys.

Sempre que els seus estudis ho permetien tots els germans treballaven al camp, dormint a la caseta, sobretot d'estiu. A més, el seu pare tenia el costum de fer-los aixecar del llit dematinet si havien arribat tard a ca seva la nit anterior.

De jove, el meu pare va actuar en una companyia de teatre que hi havia al poble. En certa ocasió va acudir al teatre a veure actuar Raquel Meller. A la funció es va sortejar un retrat de l'artista; el meu pare el guanyà, però no s'atrevis a dur-lo a ca seva.

Metge des de l'any 1921

Va estudiar el batxillerat a Palma fins l'any 1915; llavors passà a Barcelona per estudiar medicina, a l'antic hospital de Santa Creu. Obtingué el títol l'any 1921.

Quan estudiava batxilletat a Palma residia a casa d'una família de Montuiri. Li vaig sentir contar que aquesta família recollia moltes pomes de les seves terres, així en tenien tot l'any; el cas curiós es que sempre es menjaven en primer lloc les podrides, i com que n'hi havia tantes,



quasi bé tot l'any en menjaven de podrides.

Dels seus anys de Barcelona ens recordava que en aquells temps hi havia moltes morts por motius polítics.

Complí el servei militar en el Regiment de Cavalleria d'Inca.

Dia 24 de gener de 1924 es va casar amb Na Maria Mateu Alorda, de Biniamar (Selva), aleshores ja exercia com a metge a Mancor, malgrat que no fos nomenat tiular fins l'any 1925, quan Mancor fou declarat vila. D'acord amb el metge Estelrich, de Selva, també es féu càrrec de l'assistència sanitària de Biniamar. I així per espai de més de 40 anys va viure a Mancor.

Tots els dies passava consulta al seu despatx i feia "sa volta" pels domicilis d'aquells malalts que estaven al llit. Tenia sempre una preocupació constant en resoldre els casos més difícils i posar-se al dia. Sempre tenia uns moments per ajudar als seus fills, en els nostres estudis.

Entre les seves aficions record que li agradava jugar a "tuti", bé al cafè d'es Forn o a Can Figuetta. També era un bon jugador de billar. Li agradava el joc

d'escacs al qual féu afeccionar la meva mare qui va arribar a saber-ne tant o més que ell. Fou un gran amant de la natura. Durant les vacances d'estiu, anàvem amb ell a "Sa Sini" a cultivar hortalisses i a recollir ametles i figues. En certa ocasió també anàvem a Montuiri a recollir garroves a una finca del tio Gabriel. Poques vegades ens acompanyà a caçar tords, ja que quasi sempre hi anàvem amb la nostra padrina, a qui, com a bona biniarroiera, li agradava la muntanya.

Gran força de voluntat

El meu pare era un home de poques paraules i de gran força de voluntat; era molt ordenat, treballador i dematinet. El que havia de fer ho feia, oblidant-se molt sovint del rellotge i del calendari. En els anys difícils de la postguerra totes aquestes virtuts serviren als nostres pares per tirar envant una família nombrosa.

Quan estudiava una qüestió determinada ho feia segons el seu propi criteri. Primer llegia damunt el tema tot el que podia i millor de distintes fonts. Després intentava comprendre-ho tot, fins els més insignificants detalls. Finalment feia un esquema molt personal (deia ell que cada qual l'ha de fer a la seva manera); així, a través d'un guió, li era més fàcil recordar el que havia après. Amb el seu estudi i força de voluntat, arribà a posar en pràctica, en la Medicina General, uns coneixements tècnics, aparells i especialitzacions complicades que hi ha avui. En una nota escrita l'any 1968 llegim: "Hi ha antibiòtics, ambulàncies, especialitats, Seguretat Social. Abans quasi tot ho tenia que fer el metge General (sobretot el metge rural)".

L'any 1968, quan va complir l'edat reglamentària, es va jubilar; si hagués tengut salut hauria continuat exercint. Però feia uns anys que tenia problemes cardíacs que li havien començat l'any 1960, quan residia temporalment a Manacor.

Dia 8 de març de 1969, entre els actes commemoratius del cinquantenari del Col·legi de Practicants de Balears,

(Continua a la pàgina següent)



Moltes carrosses a les beneïdes de Sant Antoni; tantes i tan endiuemenjades que no sabíem quina haviem de triar. Elegirem la que considerarem que representava millor la innocència, encara que els nins ho ignoraven i el pares no s'ho havien proposat.

Josep Mateu Martorell

(Ve de la pàgina anterior)

se'l nomenà Col·legiat d'Honor. La placa que li donaren diu així: "En homenaje a su abnegada labor en la Medicina Rural"

En les festes de Sant Joan de 1971, l'Ajuntament de Mancor li va dedicar un carrer. Ell no va poder assistir-hi a causa de la seva delicada salut.

Dia 29 de desembre de 1974, a trenc d'alba, el seu cor deixava de bategar per a sempre.

Posteriorment, amb motiu de les festes patronals de Sant Joan de 1982, el poble de Mancor li va retre un homenatge pòstum i es va col·locar una placa commemorativa a la mateixa casa on va viure, amb la següent inscripció: "Amb agraïment dels mancorins al metge don Josep Mateu i Martorell per l'exemple d'amor i humanitat que demostrà en l'exercici de la seva professió des de l'any 1924 al 1968".

Joan Mateu Mateu

CURS DE TALL I CONFECCIÓ

Promogut per la Mancomunitat des Pla de Mallorca, s'ha organitzat un "Curs de Tall i Confecció" al qual s'hi poden inscriure les persones que vulguin. La matrícula està oberta, a Ca Ses Monges, els dilluns i dimecres, de 6 a 10 i els divendres, de 5 a 9 de l'horabaixa.

DOS DITS DE SENY

Solen dir que "cada cosa a son temps i d'estiu cigales". I les beneïdes de Sant Antoni són per fer festa al sant i portar els animals a beneir, i no les hem de confondre amb una carnavalada.

De cada any es va perdent el sentit originàriament religiós de les beneïdes, sobretot per part de les carrosses i comparses. Moltes d'elles no duen cap animal a beneir, sinó que es limiten a presentar una col·lecció de disfresses que estan més en consonància amb els darrers dies que amb la festa de Sant Antoni.

Convé anar alerta a no "mesclar ous amb caragols" ni "pixar fora des test". Si manquen animals per beneir, més val retirar la imatge de Sant Antoni i l'aigua beneïda, i organitzar una desfílada de carrosses per celebrar el carnaval.

Així com "per a Nadal, s'indiote; i per a Pasco es xote"; podríem afegir que per Sant Antoni, animals; i pels darrers dies, disfresses. Si no, els devots de Sant Antoni trobaran que és "riure-se'n des sant i de sa festa".

MODIFICACIONS DE LES NN. SS.

Dia 2 de febrer s'haurà celebrat un ple extraordinari per proposar modificacions a les Normes Subsidiàries, del qual n'informarem en el proper número.

Club Columbòfil COMENÇA LA TEMPORADA

La temporada va començar el 27 de gener passat des de la veïna illa d'Eivissa. Els 5.000 coloms s'enlairaren a les 11 del matí, tots ells amb l'única intenció d'orientar-se i volar directament cap al seu colomer. La distància era de 150 a 170 quilòmetres, més o manco unes dues hores de vol. El dia era bastant bo, vent fluix de sud-oest, no molt fort i a favor.

Des d'Eivissa s'amollaren per grups. El nostre grup (Mancor, Son Servera, Sant Llorenç, Porto Cristo, Artà i Montuïri) fou el primer. Seguidament, cada vint minuts, s'amollaren els altres tres grups (grup de Palma, grup de Campos, Lluçmajor, etc, i grup de Sa Pobla, Muro, etc.).

Tots els concursos, tant des d'Eivissa com des de la Península, estan supervisats (a nivell del grup de Montuïri) per la Comissió de Concursos, presidida per Andreu Oliver (Vice-President del C.C. Algaida) i Sebastià Barceló (President del C.C. Montuïri). La tasca de la comissió és molt difícil i extensa, perquè han de controlar la cursa, ja des del moment de l'engabiament, vigilants que els coloms estiguin en el cens, que tinguin salut i que reunescuin les condicions establertes per la Comissió de Concursos de la Real Federació Columbòfila Missatgera Balear.

El calendari oficial d'amollades consta de vuit curses des d'Eivissa. Nosaltres (Algaida i Montuïri) decidírem concursar a les cinc primeres Eivisses i les altres tres serviran d'entrenament pels coloms que concursaran a les Penínsules.

La primera amollada va anar bastant bé. Vingué el 70 o/o dels coloms enviats, tot un èxit si pensam que els primers coloms amollats es troben amb els falcons i els ecopeters que tiren els darrers cartutxos de la temporada. Igualment cal destacar l'actuació del colomer del Col·legi Públic, que envià dos coloms i vingueren tots dos, o sia que feren el 100 o/o, malgrat que no vingueren els primers. És important el que vinguessin i trobaren aquí, on els esperava en Mariano "Verdera" i en Biel "Llaneres".

Jaime

PRESÈNCIA JOVE

Valuosa opinió de tres jovenetes montuïreres

Joana Maria Gomila, Coloma Alcover i Isabel Miralles contrasten la joventut d'avui amb la del temps dels seus pares

No direm res nou si afirmam que la joventut és una edat d'il·lusions, de projectes, d'esperança. És una època des d'on s'atalaia el futur com un temps al que tots hem desitjat o somniat arribar-hi, i que en ésser-hi voldríem romandre amb els mateixos objectius i la confiança que mai no s'acabarà.

Però els temps canvien; els joves d'avui —que seran persones adultes el dia de demà— creuen que els majors no evolucionen, que resten estancats. I en alguns és així, però la majoria viu al ritme dels esdeveniments, malgrat

que els seus fills els considerin immòbils o endarrerits; la veritat, però, és molt diferent.

Des d'aquestes pàgines pretenim estar oberts a totes les inquietuds. I és per això, des d'aquí i amb la següent xerrada, que obrim una nova secció de cara a la joventut. **Presència jove** és el títol que li hem donat i en ella intentarem plasmar les seves il·lusions, entreveure el seu batagar i desitjaríem que fossin els mateixos joves els qui aportin aquí els seus punts de vista, les seves il·lusions i preocupacions... tot allò que els agradaria compartir amb els lectors.

Temps feia que desitjàvem parlar amb gent jove, entre altres coses per saber com són, què pensen, i a través de les seves respostes, què opinen de nosaltres, els majors de la societat actual, etc.

Quan vàrem demanar a una al·loteta molt jove si volia cercar dues companyones més per fer-los una entrevista, no pensàvem que hi hagués entre elles una similitud, una semblança tan gran, o millor dit, que coincidissin en tantes coses, ja fos en els estudis, les idees o els comportaments. Però ben mirat, no podia ser d'altre mode.

D'aquesta manera les coses, ens trobam, idò, esperant les nostres preguntes a tres nines molt joves, un poquet empeguïdes, rient i xerrant de coses intranscedents, un poc distretes inclús, en la seva pròpia conversació i quasi sense mirar-nos obertament; veient a la llegua que, malgrat que no fóssim per a elles un desconegut, almanco la coneixença era d'enfora. L'ambient i el seu mode d'ésser era de respecte.

Ens referim a Joana Maria Gomila Garau, Coloma Alcover Melià i Isabel Miralles Amengual.

Si hem de fer un retrat breu de cada una d'elles, diríem que na Joana Maria és caracteritzada per la seva desimboltura i la rapidesa amb què es fa càrrec de la situació. Na Coloma és més reservadeta, i no se li nota en el fons dels seus ulls un estat d'atenció constant en tot el que l'enrevolta. Na Bel, diríem que, amb la suavitat característica del seu parlar, va exposant allò que pensa amb molt de lluïment. Té les idees clares, i com les



Joana Maria Gomila Garau

seves amigues, les exposa molt bé.

—Per començar (iniciam aquí les preguntes), ¿per què no deis quina edat teniu, ja que a les nines de la vostra edat encara se'ls hi pot demanar?

—Tenim dasset anys, cada una de nosaltres (contesten quasi a l'uníson).

—Vaja coincidència! (Riuen les tres i continuen).

—Les tres estudiem el darrer curs de C.O.U.

—O sia, que estau estudiant. ¿Us agraden els vostres estudis? ¿Passau gust d'estudiar?

La resposta de les tres és afirmativa, estudien de gust. Una d'elles diu:

Els agrada estudiar, però el temps dels examens ho passen malament

Molts de joves canviarien els estudis per un treball administratiu.

“Aquí manquen locals de distracció i cultura”

—Ens agrada, però en el temps dels exàmens ho passam molt malament. En canvi tot el temps que els professors expliquen, és un gust.

—¿Canviàrieu els estudis per una altra feina?

Una d'elles fent-se portaveu de les altres, digué que sí. Les tres estaren d'acord en que canviarien els estudis per segons quin tipus de feina. Per exemple un treball administratiu, dins unes oficines.

—La pregunta següent és molt gastada, però aquí esta: ¿Què us pareix que manca pels joves, dins el nostre poble, Joana?

Na Joana dubta i contesta:

—No ho sé; tal vegada locals. És ver que hi ha un local jove, però la gent de la nostra edat no hi vol anar.

(Continua a la pàgina següent)

PRESÈNCIA JOVE

"Uns pares evolucionen i altres no. Vivim una altra generació"

"Els nostres pares, en el seu temps, no tenien la llibertat que ara nosaltres tenim"

(Ve de la pàgina anterior)

—Concretem més: ¿Quin tipus de locals i quines funcions tendrien?

—De distracció i cultura (diu na Joana, i continua). Sabem que una sala de cinema és impossible a Montuïri, però seria interessant que ens presentassin pel·lícules o organitzassin actes culturals, del tipus que fossin.

—¿Pots especificar més, Bel?

—Jo crec i opin com na Joana, que hauria d'esser un local de tipus cultural, on se'ns oferís música, revistes, conferències i tot quant es pogués fer en aquest aspecte.

—¿Què contestaries, Bel, si qualsevol dels nostres majors, els vostres pares mateixos, us diguessin que ells no tenguereu ni la meitat del que vosaltres teniu i s'hagueren de conformar?

Na Bel ens mira un poc amb els ulls de culpabilitat. I contesta:

—Sí, jo diria que és ver, ells tenien molt poques coses i ho sabien aprofitar més. A nosaltres ens ho donen tot fet, aviat ens avorrim i no sabem cercar o organitzar altres coses per passar-ho millor i adquirir més cultura.

—¿Coloma?

—En efecte, és veritat; tot ens ho donen fet i no sabem conformar-nos, però ells, sí sabien aprofitar tot quant tenien.

—¿Joana?

—És ver (contesta ràpidament). Ells no coneixien res més, vivien dins un món tancat per les circumstàncies i es conformaven. Però nosaltres sabem que podem aspirar a més; i com més tenim, més volem.



Coloma Alcover Melià

Ens anam retirant a un altre tema, si bé ens diuen que no canviarien el seu poble per cap altre, malgrat que fos més gran i amb més activitat.

Quan els preguntam com passen els caps de setmana, una d'elles ens constesta dient:

—El divendres, quan arribam a ca nostra, procuram fer tan aviat com sia possible la feina que ens han donat els professors, llavors escoltam la ràdio, veim la televisió o sortim amb les amigues, un poc en el bar. El vespre, en el "Pub". Tal vegada també arribam a Algaida o a "S'Eixam".

La que xerrava era na Joana. Mentrestant les altres dues afirmaven amb el cap.

—Sembla que duis totes tres el mateix programa.

—(Rigueren i afirmaren) És que sempre anam juntes pertot.

La següent pregunta estava dirigida a cada una d'elles, però la resposta fou de totes tres.

—¿On us trobau millor: dins una sala de cinema o dins una discoteca?

Resumint les seves respostes, especificaren:

—Per veure qualque cosa interessant, dins un cinema; per passar-nos-ho bé, dins una discoteca. No és la mateixa cosa.

"El pares es fixen més amb els esbargiments que no amb la feina i els estudis"

"Alguns majors han quedat aturats molt de temps enrera. Els nostres tenen molta comprensió"

—Per això us ho demanam.

—Dins el cinema estàs concentrada. A la discoteca et mous i et diverteixes d'una altra manera (diu na Bel i afegeix na Coloma i na Joana). Depèn també del moment o de l'estat anímic en què et trobes. A cada lloc d'aquests t'ho pots passar molt bé.

—Canviem de tema. ¿Quina diferència veis en el mode d'esser dels vostres pares, o persones majors, i el vostre propi mode d'esser?

Jo diria, com és natural (contesta na Coloma), que el temps dels nostres pares i el nostre és diferent. Ha canviat molt. Però uns pares evolucionen i altres no. Reconesc que no opinen com jo en certes coses, però no tenc problemes amb els meus pares.

—¿Joana?

Na Joana, que també té idees clares, contesta:

—Els tenen les seves idees, i és comprensible, però és quasi impossible que nosaltres pensem igual, i ells ho saben, som una altra generació. Depèn també de les reaccions que tenguis amb els teus pares. Jo m'hi duc molt bé.

—¿Bel?

—Els nostres pares i els majors veuen que els temps que ara vivim són uns altres, i malgrat que els costi, són comprensius. A vegades se'ls escapa que en els seus temps no tenien la llibertat que ara nosaltres tenim, però com hem dit abans, s'adapten als temps que correm.

La següent pregunta no vol esser negativa, però ho sembla.

—¿Què censurariéu —valga l'expressió— dels vostres majors?

(Continua a la pàgina següent)

PRESENCIA JOVE

(Ve de la pàgina anterior)

Hi ha una confusió de respostes entre elles, que podem resumir així:

—No sabríem definir-ho, exactament; però a vegades tenen una idea equivocada de nosaltres, els joves. Es fixen molt que anam a ballar i a escoltar música, però a l'hora de fer feina i estudiar, a més d'altres ocupacions, també hi som. A vegades diuen, comentant el nostre mode d'esser: "Això és cosa de joves" i no s'aturen a pensar que ells també ho varen esser. En certes ocasions també critiquen el nostre mode d'actuar i han de recordar que també ells, en el seu temps i a la nostra edat, tal vegada també tengueren alguna actuació negativa. Reconeixem però, que el canvi tan brusc del temps actual ha estat superior a molts. Nosaltres hem nascut ja dins aquest canvi. Alguns majors han quedat aturats molt de temps enrera.

¿Què alabaríeu d'ells, dels vostres majors i dels vostres pares. Bel?

—Que tenen molta comprensió amb nosaltres, sempre ens volen ajudar, ens animen en els estudis i en tots els problemes que tenim... a vegades són massa bons.

—¿Coloma?

—Fan tot quan poden per ajudar-te, se'ls nota que s'esforcen tot quant els és possible, per tu.

—¿Joana?

—Ells, quan foren jovenets, no tenguéren el que nosaltres tenim i es desfan perquè nosaltres tenguem allò que ells no pogueren aconseguir.

Esperàvem una resposta per l'estil, però ens impressionà, dins la sinceritat amb què s'expressaren, el respecte i l'afecte que dediquen als majors.

(Després de parlar i comentar que la música amb el temps evoluciona —segons la seva opinió— i que a més de la música actual els agraden també les composicions melodioses de fa 50 anys, canviem de disc).

—És un fet que està a la vista: A les misses i a altres funcions religioses que se celebren a l'església del nostre poble, hi ha poquíssima assistència per part



Isabel Miralles Amengual

dels joves (ara no parlem dels majors). ¿A què creis que és degut?

—Ara està tot molt condicionat —contesta na Joana—. Si hi vas, et troben un antic o un beato. Hi aniríem a vegades, o quasi sempre que fos necessari, però això ens atura, i per empegueïment no hi anam.

—¿Coloma?

—Jo diria també que per peresa. Haver d'anar allà i amb la feina que tens... et dona la impressió que perds el temps, però...

—¿Bel?

—Aquestes dues causes que han anomenat les meves amigues, són vàlides, però també n'hi ha una altra. Jo diria que el mode de dir missa sempre és el mateix, és monòton, avorrit, i no hi trobam novetat. Sempre fan allò mateix.

—¿Us sembla que si hi hagués, per exemple, una homilia interessant i curta, on es convidàs als assistents a opinar, seria més interessant?

Les tres unànimament, contesten d'un mode afirmatiu. I afegeixen:

—La participació activa dels feligresos animaria més els actes religiosos, perquè si només escoltes, et distreus.

Les feim observar que a les reunions o xerrades que es fan a la Rectoria, on es convida tot el poble, també hi ha poca gent, i tothom pot opinar, es pot prendre part activa.

—Volem dir, però —diu na Joana en nom de totes— que per exemple, la missa que es digué la nit de matines, va

“Si vas a Missa et troben un antic o un beato. No hi anam per empegueïment”

“La participació activa dels feligresos animaria els actes religiosos”

esser extraordinària, i això és l'opinió de molts, joves i majors, però va esser una funció molt variada: contes, cants, etc. És ver que duu feina preparar-la, però val la pena. Si les misses fossin igual de variades, creim que hi aniria més gent malgrat que duràs més.

—Acabam l'entrevista: ¿Quin canvi ha estat més gros, més acusat, durant aquests darrers anys: el tecnològic o l'humà?. Sé que sou molt joves per demanar-vos això, però la pregunta està feta.

Després de mirar-se un poc i consultar-se, contesta na Coloma;

—Van com a paral·lels, com a junts però no m'atreveria a contestar-ho.

—¿Bel?

—El canvi tècnic ha estat molt espectacular, però per a mi té molta importància el canvi humà, que ha estat molt brusc.

—¿Joana?

—La gent parla amb més llibertat i expressa més bé allò que pensa. Sap treballar i ajudar als altres, són més solidaris i és molt interessant a més, el fet cultural, que hi ha ajudat molt.

A la fi totes opinen que per elles, el fet que té més mèrit, és el canvi humà; sense voler suposar que hagi estat superior al tècnic.

Fins aquí les opinions de tres nines del nostre poble, per a la nostra revista. Quan deixarem la saleta on ens havíem reunit, quedà en silenci; notàrem a faltar la música melodiosa i alegre de les seves rialles i la seva conversa amena, divertida, interessant...

Miquel Martorell Arbona

El III Concurs Literari Les gloses dels al.lots a Sant Antoni



Sant Antoni i el dimoni
volien pescar i caçar
una nimfa, una sirena,
un bon costipat van agafar.

Ma. del Mar Carralero

Sant Antoni té canyes,
el seu ajudant, canyons;
no podrà menjar banyes,
ni peres, ni melons.

Joan Antoni Payeras

Benèvol Sant Antoni,
beneïu aquests fruits
abans que vengui el dimoni
i se'ls mengi tots junts.

Sebastià Canyellas

Sant Antoni aquest matí,
vos convid a un "xoriguer";
m'ho ha manat el meu padri
mestre Toni "Fobioler".

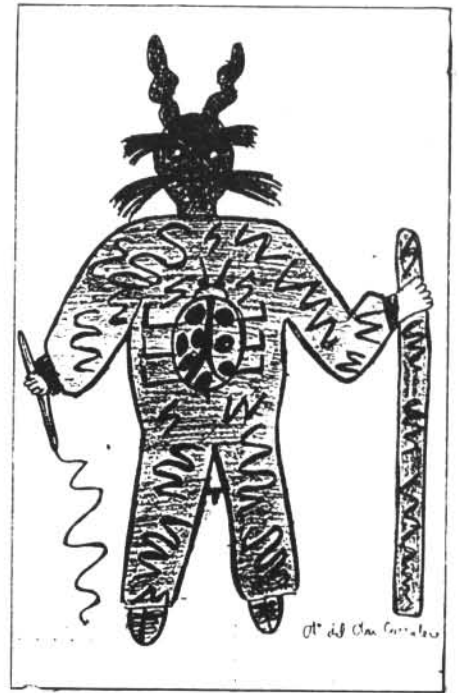
Rafel Manera

Sant Antoni té una vaca,
una vaca dins la mar,
una vaca peixetera
que neda dins el ribellar.

Antònia Ribas Cerdà

Sant Antoni va caçar
un passarell bo i gros,
per després poder menjar
un saborós bon arròs.

Lluís Biel Bauzá



En Ruiz Mateos pegà
i En Boyer va rebre
i tothom que ho vulgui sebre
pot anar-ho a demanar.

Jaume Mayol

El dia esperat

Era un matí d'un 21 de gener de 1990. El sol s'aixecà matiner, amb la felicitat posada en aquell dia. Tothom esperava gojosament i clamorosament l'arribada del dia, on les carrosses engalanades, adornades i ben alegres fomentaven la festa. Era arribat Sant Antoni dels Ases!; dia en el qual gran part de tots els Antonis i Antònies, que habiten l'escorça terrestre, estaven d'enhonorabona per haver-se embutxacat un altre any dels molts que enrevoltaran la seva vida.

Un bon grapat de carrosses recorregueren diversos carrers i viarany, plens de llum i resplendor, aquests. Les carrosses entreteniren la gent, mentrestant les agulles d'aquella esfera de colors recorrien les hores centrals de la jornada. N'hi havia de tota mena, de tot color, per a tots els gusts...

El punt de trobada dels montuïrers,

en aquelles hores era la coneguda Plaça des Dau. Ni totes les paraules que es poden trobar en un diccionari ens ferien abast per descriure la ja anomenada plaça. Tot es tractava de gent amuntegada en un mateix lloc. Totes les visites que eren reunides allà dirigien la seva mirada a un mateix objectiu... les carrosses.

Sant Antoni, Sant dels animals, va voler repetir, un any més, l'antiga tradició de beneir tots els animals allà presents; i, com cada any, el poble conservà dins la seva memòria un caramull de gloses més; recitades pels representants de cada una, de les moltes carrosses allà reunides.

Acabada la cerimònia: A dinar, s'ha dit! Tothom recollí la seva carrossa i... fins l'any que ve, Sant Antoni!

Jaume Mayol Amengual

Sant Antoni, s'abecedari
avui m'hauríeu d'ensenyar
per buscar al diccionari
tot allò que no sé cercar.

Petra Lladó

Sant Antoni vos qui sou
Sant Antoni vos qui sou
un sant ben animat
"mem" si augmentau el sou
i així em veuré salvat.

Antònia Miralles

Sant Antoni feia camí,
el dimoni va trobar,
que menava el seu cosí,
per ajudar-li a caçar.

M. Magdalena Rosselló

El nostre batle Joan Antoni
l'altre dia no anava tot sol;
l'acompanyava el dimoni
i pensà que era En Pere Sampol.

Jaume Mayol

Per segon any consecutiu i a manca de tres jornades L'equip cadet de bàsquet, classificat

Jugarà les finals de Mallorca

RESULTATS

Sant Josep A, 58 - Montuïri, 44
Montuïri, 59 - Joventut Mariana, 21
Jovent Cimsa, 44 - Montuïri, 46

INFANTILS

Montuïri, 42 - Perles Manacor, 20
Montuïri, 46 - Joventut Mariana, 31
Bons Aires, 67 - Montuïri, 17

A manca de tres jornades per a l'acabament de la primera fase de la lliga, l'equip cadet ja està classificat per a la disputa del Play-off de les finals de

Mallorca de la seva categoria. Serà jugat pels quatre primers equips de la fase inicial: Sant Josep A i Montuïri (ja segurs) i els altres dos clubs sortiran d'entre Jovent, Perles i Santa Mònica.

Les infantils disputaran la classificació del grup A. corresponent als llocs cinquè a vuitè. Han aconseguit mantenir la màxima categoria quedant tercers del seu grup a manca d'una jornada. A la segona fase de la lliga tendran, amb quasi tota seguretat, com a rivals el Joventut Mariana o Sant Josep i Jovent Cimsa.

Coneguem els jugadors de Preferent



GABRIEL MATAS ALCOVER



JOSEP MESTRE DOMÍNGUEZ

Data de naixement: 12 - 9 - 66.

Equips anteriors: Montuïri Aleví: "Biel Niu"; Montuïri Infantil: "Joan Rosselló"; Cide infantil: "Timoner"; Montuïri Juvenil: "Joan Rosselló, Joan Matxo, Ramis"; Montuïri Preferent: "Ll. Amengual, Castillo, Sampol"; Manacor: "Paco Acufias".

Lloc habitual: Lliure.

Equip de les seves preferències: Madrid.

Jugador que més admira: Butragueño.

Opinió del Montuïri: Creu que amb la plantilla que hi ha tocària anar millor, envant.

Anècdota esportiva: Essent juvenil pujà de categoria i ha jugat a Tercera amb el Montuïri i el Manacor.

Data de naixement: 6 - 7 - 69.

Equips anteriors: Mallorca Aleví; Santa Eulàlia Infantil: "Paco Serra"; Sta. Eulàlia Juvenil: "Paco Serra"; Montuïri Preferent: "Ll. Amengual, Pep Sampol".

Lloc habitual: Mig dret.

Equip de les seves preferències: Barça.

Jugador que més admira: Pelé.

Opinió del Montuïri: Ha aconseguit bones amistats, hi ha bon ambient i està molt satisfet.

Anècdota esportiva: Varen fer segons amb el Santa Eulàlia a Segona Regional.

*Texte: Tomeu Verger
Fotos: Llorenç Capellà*

Bartomeu Verger i Gabriel Arbona

Dos jugadors joves que debuten a I Preferent

POCOVÍ I SAMPOL

Dos montuïrers que destaquen a I Preferent

Dos diaris de Ciutat publiquen setmanalment diferents classificacions de jugadors de I Preferent i altres categories del futbol mallorquí i balear.

El C.D.Montuïri té en aquests moments dos futbolistes —i precisament ambdós són de la vila— que encapçalen llurs "rankings". Gabriel Sampol és el màxim golejador del trofeu de "Diario de Mallorca" i Jaume Pocoví lidera la puntuació de I Preferent de "Ultima Hora" i és dels pocs jugadors que s'han alineat a tots els partits del campionat.

Per aquest darrer concepte "Diario de Mallorca" estableix també un trofeu. Encara que en Jaume no figuri a la llista, ell ha actuat com a titular a tots els partits, però no és anomenat a causa d'un error a la redacció de l'acta arbitral que s'esmenarà per tal de donar "al Cèsar el que és del Cèsar".

Resultats dels partits de futbol

JUVENILS

Montuïri, 2 - Ses Salines, 2
S'Horta, 2 - Montuïri, 0

El millor que podem dir d'aquest equip és que ha gaudit l'honor que dos dels seus jugadors debutassin a I Preferent el diumenge 14 de gener en el partit Salines - Montuïri.

INFANTILS

Petra, 1 - Montuïri, 2
Montuïri, 1 - Beat Ramón Llull, 0
Murense, 0 - Montuïri, 3
Montuïri, 1 - Cala Millor, 0

Meritòria també la lliga que duen a terme els infantils de la mà de Cristòfol Ors, un entrenador que exigeix el màxim a cada moment.

Des del novembre van imbatuts. No han perdut cap partit en el decurs dels mesos de desembre i gener. Això és molt valuós, atès que militen a I regional, la màxima categoria de Mallorca.

FUTBOL

Extraordinària campanya dels alevins

Resultats corresponents al passat mes de gener:

BENJAMINS

J.Sallista At., 2 - Montuïri, 0
 APA Ramon Llull, 1 - Montuïri, 1
 J. Sallista, 6 - Montuïri, 0
 Montuïri, 3 - Vilafranca, 0

Poc a poc i partit a partit van millorant i aprenent aquells "Benja" que enguany tenen l'equip més jove de les darreres temporades.

ALEVINS

Montuïri, 10 - Algaida, 0
 Petra, 0 - Montuïri, 3
 Montuïri, 5 - Felanitx, 0
 Ses Salines, 0 - Montuïri, 2

Cal remarcar l'extraordinària campanya que duen a terme els alevins. Han jugat, fins ara, 13 jornades del campio-

nat de II regional, grup B. No han perdut cap partit, n'han empatat un i han guanyat tots els altres dotze.

Han marcat 48 gols i n'han rebut només tres. Ocupen el segon lloc de la classificació, darrera el Margaritense, equip contra el qual s'enfrontaran el 10 d'aquest mes de febrer. Però el fet més important de tot és el bon joc que practiquen a cada partit.

Aquesta era la classificació:

1. MARGARITENSE	12	12	0	0	59	4	24	+12
2. Montuïri	12	11	1	0	46	3	23	+11
3. Espanya	12	8	2	2	46	14	18	+6
4. Porreres	12	9	0	3	33	26	18	+6
5. Barracar	12	7	2	3	41	20	16	+4
6. S'Horta	12	7	2	3	32	29	16	+4
7. La Salle M.M.	12	7	1	4	38	18	15	+3
8. Felanitx	12	5	3	4	24	26	13	+1
9. Cardener	12	4	1	7	20	30	9	-3
10. Avance	12	3	2	7	28	30	8	-4
11. Vilafranca	12	4	0	8	25	39	8	-4
12. Ses Salines	12	2	3	7	19	36	7	-5
13. Algaida	12	3	0	9	22	61	6	-6
14. Can Picafort	12	1	2	9	27	52	4	-8
15. Colonin	12	1	2	9	11	52	4	-8
16. Petra	12	1	1	10	9	40	3	-9

Història de l'esport montuïrer en fotos

L'equip juvenil de la dècada prodigiosa



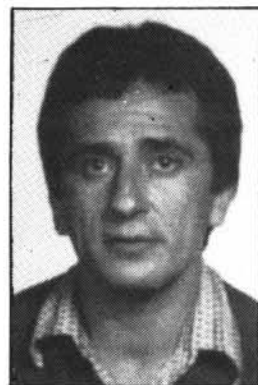
L'equip juvenil "Bona Pau" de l'any 1965. Es va proclamar subcampió de grup. La característica més notable era la gran amistat entre aquests joves, amistat que després de 25 anys encara perdura. Es aquest l'aspecte millor de l'esport.

Drets: Jaume Roca Arbona, Gabriel Gomila Jaume, Gabriel Verger Ramonell, Rafel Ribas Martorell, Vicenç "Sutro" (massatgista ja difunt), Pere Mas Arbona i Llorenç Amengual Ferrer.

Ajupits: Miquel Bauzá Mayol, Miquel Miralles Rigo (difunt), Joan Mesquida Miralles, Joan Sastre Miralles i Antoni Tous Miralles.

Tots ells seguien la seva etapa futbolística jugant amb el Montuïri de regional. Alguns han estat (o encara ho són) entrenadors, president, secretaris, tresorer o delegats del Club.

Bona llavor la que hi hagué a la dècada prodigiosa dels 60!



Cristòfol Ors, mester dels infantils, discutit, honrat, dur i constant. Ha aconseguit situar l'equip dins els primers i dos mesos consecutius sense conèixer la derrota.

I PREFERENT

Montuïri, 3 - Espanya, 1

Excel·lent primera part del Montuïri, que va esborrar l'Espanya del terreny de joc. A la segona part, la confiança i la forta renyada que el preparador visitant, Pérez, va donar als seus jugadors, feren que la iniciativa, domini i ocasions de gol fossin de signe llucmajorer. De manera totalment injusta fou expulsat Gaby Sampol.

Ses Salines, 2 - Montuïri, 0

Encontre igualat i amb moltes baixes del Montuïri. El més destacat fou el debut de dos juvenils a I Preferent. Tomeu Verger i Gabriel Arbona sortiren a la segona part substituint Llorenç Bauzá i Josep Mestre.

Com ja publicarem el mes passat, aquests dos montuïrers han actuat a les pre-seleccions juvenil i sub-16 de Balears

Montuïri, 0 - Ferriolense, 1

Encara que sigui un tòpic, volem excusar la derrota assenyalant que "no es va tenir sort i que el resultat just havia d'esser l'empat". Realment a la primera meitat no jugà bé el Montuïri; però a la segona es feren mèrits i es construïren ocasions per a igualar el partit. Es va notar la manca del jugador Sampol. Va ser el "dia del club" amb preus de 700 (homes) i 500 (dones) pesetes l'entrada.

Sencelles, 3 - Montuïri, 2

Un partit que "avant mach" el Montuïri era guanyador: el Montuïri amb 3 positius i el Sencelles amb 6 negatius. Tot i això la victòria fou merescuda pel Sencelles. Marcaren pels nostres, Bauzá i Sampol.

Biel Gomila

PLUVIOMETRE

Pluja del mes de gener de 1990

Dia 3	5'50 litres m2.
" 6	1'60 "
" 10	3'30 "
" 11	9'00 "
" 12	17'50 "
" 20	1'70 "
" 27	14'50 "
Total	53'10 "

NOCES D'OR MATRIMONIALS

1940 - 1990

Dia 27 de Gener de 1940
es casarenMateu Gomila Garcias
"Matarino", amb
Francisca Bauzá Pocoví
"Renou"

BONA PAU, amb motiu de les noces d'or matrimonials, s'uneix a l'alegria de tota la seva família, els felicita i desitja que puguin viure plegats molts d'anys.

CUINAR EN CASA**BUNYOLS**

- 1 quilo de patates.
- 1/4 de farina de força.
- 5 ous; els blancs pujats.
- 1 sobre de llevadura "Canari".

TORRÓ DE MASSAPÀ

- 1 quilo d'ametles crues pelades i moltes.
- 750 gms. de sucre.
- La pell d'una taronja i d'una llimona rallades.
- 1 tub de vainilla.
- 2 ous sencers batuts per posar a la pasta.
- 1 ou sencer per pintar la barra del massapà.

*Receptes de
Catalina Bauzá Arbona "Xoroia"*

DEMOGRAFIA

Gener de 1990

NAIXEMENT

Dia 1.- Aina Maria Font Socias,
filla d'Antoni i Prudència.

DEFUNCIONS

Dia 3.- Pere Cerdà Pocoví, casat de
74 anys. "Pollo".Dia 20.- Gabriel Verd Tous, casat
de 73 anys. "Llofriú".Dia 23.- Bernat Fullana Ferrer,
viudo de 80 anys. "Galiana".27.- Bartomeu Mayol Gomila, casat
de 85 anys. "Bello".**NOCES D'ARGENT**

FEBRER 1965-1990

Miquel Natta Tutzó "de Menorca"
amb
Francisca March Juaneda "de sa Tenda"
8 Febrer 1965

Vicenç Servera Juan "Porreres"
amb
Maria Nicolau Manera "Fustera"
11 Febrer 1965

Jaume Manera Gomila "de sa Costa"
amb
Catalina Sastre Roca "Xinet"
23 Febrer 1965

Els desitjam que els 25 anys
de matrimoni sien presagi
de permanent felicitat

25 anys enrera

Febrer de 1965

MILLORES URBANES

Han començat les obres de millora pels carrers del poble: clavegueram, voravies, asfaltat, eixamplament del carrer d'entrada al poble i altres. Durant alguns mesos les molèsties pels carrers foren grosses.

GLOSES

Si jo tenia dos duros

Si jo tenia dos duros,
només de cada cançó
tendria més d'un milió
i me trauria d'apuros,
i sense tenir "seguros"
viuria com un senyor.

Miquel Massanet "Parrí"

El dia de Sant Antoni

Es dia de Sant Antoni,
dia dasset de gener,
fèim festa de carrer
i per plaça amb vanaglori',
i ara pareix que el dimoni
tot mos ho ha fet malbé.

¿A on vos tenen, Senyor?
Un Sant amb tanta bondat!
Crec que vos han retirat,
oblidat a un racó.
De Déu no tendrà perdó
qui es vostre dia ha esborrat.

Miquel Massanet "Parrí"

Beneïdes de Sant Antoni
(A la Tercera Edat)

Un gran Sant és Sant Antoni,
ningú mai ho ha dubtat,
es de la Tercera Edat
han abandonat el dimoni.

Tots ells eren més de deu,
es de la Tercera Edat;
sa carrossa s'ha esbucac,
però han vengut a peu.

N'hi havia de garrides
i no volgueren faltar;
els hagueren de pregar
per rebre ses beneïdes.

Miquel Mas "Sao"
(Dita per l'autor a les beneïdes)

La carrossa de la Tercera Edat

Sant Antoni vos vull dir
que venim a visitar,
ja que no podem lluir
sa carrossa a damunt
hi venim a darrera,
si mos voleu beneir,
ses gràcies vos volem dar.

Catalina Bauzá "Xoroia"
(Dita per l'autora a les beneïdes)

Reflexions cristianes per al temps de quaresma

"SA COREMA JA SE'N VE..."

Tal com s'anuncia en el Calendari Pastoral de les nostres parròquies solidàries, enguany aprofitarem el temps de Quaresma per oferir alguns temes de reflexió cristiana per a adults. Ens ajudaran en aquesta reflexió alguns sacerdots amics i amb experiència pastoral. Vetaquí el programa per a la parròquia de Montuïri:

Dimecres 28 de febrer: "El sentit cristià del pecat" (Llorenç Lladó).

Dimecres 7 de març: "El pecat personal i les estructures de pecat" (Joan Bestard).

Dimecres 14 de març: "La crida a la conversió" (Rafel Umbert).

Dimecres 21 de març: "Els fruits de la conversió" (Antoni Riutort).

Dimecres 28 de març: "La reconciliació i el seu sentit eclesial" (Sebastià Salom).

Les reunions tendran lloc a la rectoria, a les 9 del vespre. No cal dir que tots hi estan convidats, com també a les celebracions quaresmals, que s'iniciaran amb l'eucaristia del Dimecres de Cendra, dia 28 de febrer.

TROBADA D'ACCIÓ SOCIAL

La Delegació Diocesana d'Acció Social organitza periòdicament unes trobades inter-parroquials de les persones que col·laboren dins aquest camp a les distintes parròquies de la Part Forana. Dia 3 de febrer se celebrà a Montuïri una trobada per reflexionar sobre "les relacions entre els professionals (Assistents Socials) i el voluntaris".

La convocatòria afegia: "Si fa bon dia aprofitau per contemplar els ametlers en flor", i és que una cosa no està barallada amb l'altra, sinó tot el contrari.

CURSET PREMATRIMONIAL

Com ja anunciàvem el mes passat, el dilluns dia 12 de febrer comença a Ca Ses Monges de Petra, a les 9 del vespre, un curset de preparació per a les parelles de l'arxiprestat que en un futur pròxim duguin idea de casar-se per l'Església.



«Lavabo» de la Rectoria, peça que data del segle XVII

PRIMERES COMUNIONS

Amb una nombrosa assistència de mares i alguns pares, es celebrà la reunió que anunciàvem el mes passat. Es seguiran reunint cada quinze dies amb l'objectiu de dur a la pràctica una catequesi familiar de cara a la preparació de pares i fills per a la primera comunió. També es farà qualche excursió conjunta, perquè les famílies interessades es vagin coneixent millor i tinguin ocasió de compartir la bauxa i el companatge.

Les dates previstes per a les primeres comunions d'enguany són aquestes:

Dia 27 de maig, el matí.

Dia 10 de juny, el capvespre;

OBRES A NA QUINTANA

Fa alguns mesos, el Consell Parroquial va acordar la construcció d'una portassa coberta al solar de vora la capella del Roser, que té accés pel carrer de Na Quintana. La seva utilitat seria diversa: garatge, depòsit de deixalles, etc. La obres han començat aquests dies.

XIX ANIVERSARI DE L'ESTOL VIDALBA

La vidalba és una planta que se fa per molts de llocs. L'Estol va començar amb pocs fa denou anys, i s'aguanta, creixent com un riu que canta o un infant amb molts de jocs, i investim els anys noranta amb una cama de foc.

Hem pujat al Puig Major, als Tossals, al Massanella, Al Teix, Tomir, Galatzó... Com un ramat sense esquella, d'aquesta Mallorca bella n'hem pasturat lo millor. (Per més informació, les cròniques d'Er. Firella).

No sols per nostres garrigues collim arboces i aglans: també hem pellucat espigues pels Països Catalans: Menorca, llar de germans, les Pitiüses antigues, l'Alguer, ple de veus amigues, els Pirineus, verds i grans...

L'Estol, per dins el boscatge no es limita a caminar: sovint se sol aturar per assaborir el paisatge, compartir el pa amb companatge, cantar, somriure i pregar. Qui hi vulgui participar haurà de pagar el mossatge.

Cada any per l'aniversari cercam un bon restaurant que sadolli el caminant amb el sustent necessari. Cap detall no sol faltar-hi: ens ho hem guanyat suant, i a la taula d'aquest sant passam de gust el rosari.

Déu faça que l'any que ve celebrem amb alegria i amb tan bona companyia els vint anys de "fer i desfer..." Caminant i fent el bé, arribarem qualche dia al cel, com feren primer Jesús, Josep i Maria.

Que sigui tard, si convé. (Responen tots: "Així sia").

Pere Orpí
15 gener 1990